

Informe 21/2005

Ajuntament de Barcelona

Exercici 2003

**Sindicatura de Comptes
de Catalunya**

MONTSERRAT VENDRELL i TORNABELL, secretària general de la
Sindicatura de Comptes de Catalunya,

C E R T I F I C O:

Que a Barcelona, el dia 13 de desembre de 2005, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, Il·ltre. Sr. Joan Colom i Naval, amb l'assistència dels síndics Sra. Montserrat de Vehí i Torra, Sr. Agustí Colom i Cabau, Sr. Jacint Ros i Hombravella, Sr. Alexandre Pedrós i Abelló, Sr. Enric Genescà i Garrigosa, i Sr. Ernest Sena i Calabuig, actuant-hi com a secretària la secretària general de la Sindicatura, Sra. Montserrat Vendrell i Tornabell, i com a ponent el síndic Sr. Alexandre Pedrós i Abelló, amb deliberació prèvia s'acordà aprovar l'informe de fiscalització 21/2005, relatiu a l'Ajuntament de Barcelona, exercici 2003.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 21 de desembre de 2005

Vist i plau
El síndic major

Joan Colom i Naval

ÍNDIX

ABREVIACIONS	6
1. INTRODUCCIÓ.....	7
1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME.....	7
1.1.1. Origen, objecte i finalitat	7
1.1.2. Metodologia i limitacions a l'abast	8
1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT.....	8
1.2.1. Antecedents	8
1.2.2. Organització i control intern	8
1.2.3. Informació objecte d'examen	10
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	10
2.1. FORMACIÓ, APROVACIÓ I RETIMENT DEL COMPTE GENERAL DE L'EXERCICI 2003	10
2.1.1. Integrants i components del Compte general.....	10
2.1.2. Aprovació i retiment del Compte general	11
2.2. PRESENTACIÓ DEL COMPTE GENERAL DE L'EXERCICI 2003.....	13
2.2.1. Balanç de situació.....	17
2.2.2. Compte de resultats.....	37
2.2.3. Liquidació del pressupost.....	41
2.2.4. Estat del romanent de tresoreria	44
2.2.5. Estat de tresoreria	47
3. CONCLUSIONS.....	48
3.1. OBSERVACIONS	49
3.2. RECOMANACIONS	57
4. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS.....	59
5. COMENTARIS A LES AL·LEGACIONS.....	66

ABREVIACIONS

BOP	Butlletí oficial de la província
HOLSA	Barcelona Holding Olímpic, SA
IAE	Impost sobre activitats econòmiques
ICAL	Instrucció de comptabilitat per a l'Administració local, aprovada mitjançant l'Ordre de 17 de juliol de 1990 del Ministeri d'Economia i Hisenda
ICN	Instrucció del model normal de comptabilitat local, aprovada mitjançant l'Ordre de 23 de novembre de 2004 del Ministeri d'Economia i Hisenda
IGAE	Intervenció General de l'Administració de l'Estat
IVA	Impost sobre el valor afegit
LMMGL	Llei 57/2003, de 16 de desembre, de mesures per a la modernització del govern local
LMRLC	Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya
LRBRL	Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local
LRHL	Llei 39/1988, de 28 de desembre, reguladora de les hisendes locals
M€	Milions d'euros
PGCP	Pla general de comptabilitat pública, aprovat mitjançant l'Ordre de 6 de maig de 1994 del Ministeri d'Economia i Hisenda
PMTE	Participació dels municipis en els tributs no cedit de l'Estat
Procivesa	Promoció Ciutat Vella, SA

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME

1.1.1. Origen, objecte i finalitat

De conformitat amb la normativa vigent, aquesta Sindicatura de Comptes emet el present informe de fiscalització relatiu a l'Ajuntament de Barcelona.

La fiscalització practicada ha tingut el seu origen en la iniciativa de la Sindicatura de Comptes, d'acord amb l'article 2.1 de les seves Normes de règim interior, i en l'execució del Pla anual de treball de l'exercici 2005.

L'objecte del treball ha estat la fiscalització de l'activitat economicofinancera de l'Ajuntament de Barcelona corresponent a l'exercici 2003 limitada a la presentació del Compte general de l'Ajuntament (excloent-hi els dels ens dependents).

La finalitat d'aquest treball s'ha adreçat a obtenir una raonable seguretat sobre si la informació financera que reflecteix el Compte general de l'Ajuntament corresponent a l'exercici 2003 ha estat elaborada d'acord amb els principis i normativa comptables que li són d'aplicació, que, en aquest cas, se circumscriu gairebé exclusivament a la Instrucció de comptabilitat per a l'Administració local (ICAL), aprovada mitjançant l'Ordre de 17 de juliol de 1990.¹

L'abast de la revisió efectuada, com s'ha indicat, té un caràcter limitat i, per tant, no correspon al d'una fiscalització completa. Per aquesta raó, les seves conclusions no poden utilitzar-se fora d'aquest context, ni extrapolar-se a la resta de l'activitat economicofinancera de l'Ajuntament durant el període examinat.

En les conclusions del treball es fan constar tant les observacions per les infraccions i anomalies detectades en relació amb l'objecte de la fiscalització com les recomanacions i mesures a emprendre per tal de millorar la gestió econòmica, financera i comptable.

En l'any 1996 la Sindicatura de Comptes va emetre l'informe 35/95-B, relatiu a la fiscalització limitada de l'Ajuntament de Barcelona, exercici 1994, la qual va tractar sobre els aspectes següents: presentació dels comptes i estats anuals que formen el Compte general de l'Ajuntament de l'exercici 1994; endeutament financer, i càlcul de l'estimació del saldo de deutors de dubtosa cobrabilitat.

1. Atès que l'Ajuntament invoca en les al·legacions núm. 2c), 4 i 6, el document número 1 de la Intervenció General de l'Administració de Estat *Principios contables públicos*, i atès que el document esmentat no té caràcter normatiu, aquest paràgraf s'ha ampliat respecte a la versió inicial i s'ha afegit el següent: “, que, en aquest cas, se circumscriu gairebé exclusivament a la Instrucció de comptabilitat per a l'Administració local (ICAL), aprovada mitjançant l'Ordre de 17 de juliol de 1990”.

1.1.2. Metodologia i limitacions a l'abast

El treball de fiscalització s'ha realitzat d'acord amb els principis i normes d'auditoria del sector públic generalment acceptades i ha inclòs totes aquelles proves que s'han considerat necessàries per poder expressar les conclusions d'aquest informe.

Cal subratllar la col·laboració prestada tant per l'equip de govern municipal com pel seu equip tècnic i el de la intervenció.

El treball de camp de la fiscalització va finalitzar el mes de juliol de 2005.

1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT

1.2.1. Antecedents

El municipi de Barcelona, situat a la comarca del Barcelonès, és la capital de l'esmentada comarca i també la de Catalunya. El seu territori és de 100,96 km² i la seva població d'1.582.738 habitants (segons el padró municipal de l'any 2003, referit a 1 de gener).

1.2.2. Organització i control intern

El fet que Barcelona sigui una gran metròpoli i que, a més a més, sigui la capital de Catalunya va comportar l'aplicació d'un tractament jurídic específic reconegut mitjançant el Decret 1166/1960, de 23 de maig, que va aprovar el text articulat de la Llei per la qual s'estableix un règim especial per al municipi de Barcelona.

Posteriorment, dins la legislació del marc constitucional, tant la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (LRBRL) com la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya (LMRLC) han reconegut aquella legislació especial en tot allò que no fos oposat, contradictori o resultés incompatible amb ambdues lleis. Igualment, la Llei 39/1988, de 28 de desembre, reguladora de les hisendes locals (LRHL) reconeix al municipi de Barcelona un règim financer especial.

Així, com a pas previ per a l'adaptació del règim especial del municipi de Barcelona a la legislació esmentada en el paràgraf anterior, el 16 de juliol de 1997 l'Ajuntament va aprovar per unanimitat un text articulat de Carta municipal, el qual contenia tant les matèries que afectaven normes i competències d'àmbit autonòmic com les que havien de ser aprovades per una llei estatal.

Amb la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta municipal de Barcelona, el Parlament de Catalunya va aprovar una part de les regulacions preteses en el text esmentat, les quals fan referència, entre altres, a aspectes organitzatius i de competències municipals. Aquest procés encara no ha culminat i en l'actualitat resta pendent que una llei estatal reguli sobre determinades matèries, com per exemple el nou règim financer municipal.

Pel que fa al control intern, cal esmentar que la normativa vigent estableix que l'exercici de les funcions de control intern relatives a la gestió econòmica de les entitats locals i dels seus ens dependents, en la seva triple accepció: funció interventora, funció de control financer i funció de control d'eficàcia, està reservat a funcionaris amb habilitació de caràcter estatal, atesa la condició de funcions públiques necessàries en totes les corporacions locals.

El lloc de treball al qual la normativa atribueix l'exercici i la responsabilitat d'aquestes funcions és el de la Intervenció, lloc que té assignada, a més, la responsabilitat administrativa de la funció de comptabilitat, tant pressupostària com financera. Tanmateix, amb l'entrada en vigor de la Llei 57/2003, de 16 de desembre, de mesures per a la modernització del govern local (LMMGL), que va incorporar un nou títol X a la LRBRL relatiu al règim d'organització dels municipis de gran població, es va establir que, per als municipis inclosos en l'àmbit d'aplicació de la norma, les funcions de comptabilitat han d'estar separades de les de fiscalització de la gestió economicofinancera.

Tot i això, aquest precepte en el qual es contempla la segregació de funcions no és d'aplicació a l'Ajuntament de Barcelona, atès que la mateixa LMMGL en la disposició transitòria quarta estableix que, mentre no s'aprovi el seu règim especial, el títol X de la LRBRL no és d'aplicació al municipi de Barcelona, i, per tant, la normativa vigent assigna al lloc de treball de la Intervenció tant la funció de control intern com la de comptabilitat.

En l'Ajuntament de Barcelona la Direcció d'Administració Econòmica, òrgan dependent de la Gerència dels Serveis Generals, exerceix les funcions d'oficina comptable, tant pressupostària com financera i, per tant, està segregada de la Intervenció.

La funció interventora de control intern s'exerceix mitjançant la "presa de raó" prèvia dels actes administratius i mitjançant fiscalitzacions selectives a posteriori.

1.2.3. Informació objecte d'examen

La informació objecte d'examen han estat els comptes i estats anuals que integren el Compte general de l'Ajuntament corresponent a l'exercici 2003, retut per la Corporació a la Sindicatura de Comptes (vegeu apartat 2.1.2).

A la data d'inici del treball de fiscalització, 2 de març de 2005, s'havien realitzat tots els tràmits que són preceptius per a l'aprovació del Compte general esmentat.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. FORMACIÓ, APROVACIÓ I RETIMENT DEL COMPTE GENERAL DE L'EXERCICI 2003

2.1.1. Integrants i components del Compte general

D'acord amb l'article 190.1 de la LRHL el Compte general de les entitats locals estarà integrat pel Compte general de la mateixa entitat, els dels seus organismes autònoms i els de les societats mercantils de capital íntegrament de l'entitat.

La regla 416 de la ICAL enumera la documentació que ha de constar en el Compte general de l'Ajuntament i en els dels seus organismes autònoms. Aquesta documentació és la següent:

- Balanç de situació.
- Compte de resultats.
- Quadre de finançament anual.
- Liquidació del pressupost.
- Estat demostratiu dels drets a cobrar i obligacions a pagar procedents de pressupostos tancats.
- Estat dels compromisos de despesa adquirits amb càrrec a exercicis futurs.
- Estat de tresoreria que posi de manifest la seva situació i les operacions realitzades durant l'exercici.
- Estat del deute.

Així mateix, la regla 425 de la ICAL estableix que, juntament amb els estats i comptes anteriors, s'afegiran al Compte general els annexos als estats anuals següents:

- Balanç de comprovació.
- Estat de modificacions de crèdit.
- Estat dels compromisos d'ingrés amb càrrec a pressupostos futurs.
- Estat de despeses amb finançament afectat.

- Estat del romanent de tresoreria.
- Estat d'evolució i situació dels recursos administrats per compte d'altres ens públics.
- Estat de situació i moviment d'operacions no pressupostàries de tresoreria.
- Estat de situació i moviment de valors.

D'altra banda, l'article 192 de la LRHL preveu que les entitats locals amb població superior a 50.000 habitants han d'adjuntar al seu Compte general la documentació complementària següent:

- Una memòria justificativa del cost i rendiment dels serveis públics.
- Una memòria demostrativa del grau de compliment dels objectius programats, amb indicació dels previstos i els obtinguts amb el seu cost.

Pel que fa als comptes anuals de les societats mercantils de capital íntegrament propietat de l'entitat local, l'article 190.3 de la LRHL estableix que aquests comptes seran, en tot cas, aquells que s'hagin d'elaborar d'acord amb la normativa mercantil.

Finalment, la regla 411 de la ICAL estableix que al Compte general caldrà unir la documentació següent:

- Els justificants dels comptes i estats anuals.
- Els comptes anuals de les societats mercantils amb participació majoritària de l'entitat local.

Amb l'excepció dels justificants dels comptes i estats anuals que s'han de trobar a disposició de la Sindicatura de Comptes, aquesta és la relació de la documentació que, a un nivell de desagregació elemental, la Sindicatura requereix de les entitats locals amb població superior al 5.000 habitants, per a realitzar l'informe anual del Compte general de les corporacions locals.

Juntament amb la documentació anterior, establerta per la normativa vigent, la Sindicatura de Comptes sol·licita la tramesa de l'expedient d'aprovació del Compte general de cada entitat.

2.1.2. Aprovació i retiment del Compte general

L'article 193 de la LRHL estableix la tramitació que cal seguir per a l'aprovació i el retiment del Compte general.

La tramitació efectuada per l'Ajuntament de Barcelona per a l'aprovació del Compte general del mateix Ajuntament relatiu a l'exercici 2003 va ser la següent:

- La Liquidació del pressupost de l'exercici es va aprovar mitjançant el Decret d'Alcaldia de 27 de febrer de 2004, previ l'informe preceptiu d'Intervenció de la mateixa data. D'aquest Decret se'n va donar compte en el Plenari del consell municipal de 6 d'abril del mateix any.
- Per mitjà del Decret d'Alcaldia de 7 de maig de 2004, el Compte general de l'Ajuntament de Barcelona es va sotmetre a l'informe de la Comissió Especial de Comptes, juntament amb els comptes generals dels seus organismes autònoms i els de les societats mercantils íntegrament municipals, entre altra documentació.

Durant el període que va del 12 de maig al 2 de juny de 2004, ambdós inclosos, la Comissió Especial de Comptes va efectuar l'anàlisi del Compte general de l'exercici 2003 i el 3 de juny de 2004 la dita Comissió va emetre'n informe favorable.

- El 4 de juny de 2004 es va publicar al Butlletí oficial de la província (BOP) l'anunci d'obertura del període d'exposició al públic del Compte general, i durant el període de quinze dies d'exposició pública i vuit dies més, es van presentar dos escrits de reclamacions, ambdós el 2 de juliol de 2004.

Cal assenyalar que l'informe de la Intervenció, emès el 7 de maig de 2004, en relació amb el Compte general de l'exercici 2003, fa referència a diverses qüestions, les més significatives de les quals són les següents:

- Insuficiència de la provisió dels saldos de dubtós cobrament en l'Estat del romanent de tresoreria.
- Dificultat en l'obtenció de les desviacions de finançament a l'efecte d'ajustar el Resultat pressupostari i el Romanent de tresoreria.
- No concordança entre algunes de les xifres del Balanç de situació a 31 de desembre de 2003, incorporat al Compte general, i el Balanç de situació a la mateixa data que consta en l'Informe anual de l'Ajuntament, el qual va ser objecte d'auditoria externa.
- Pressupostació inicial de les transferències de capital a realitzar als ens dependents per finançar les inversions a executar per compte de l'Ajuntament en el capítol 6 *Inversions reals*.
- Deficiències en l'enregistrament de les Despeses pluriennals.
- Diferències de criteri entre l'Ajuntament i els seus ens dependents pel que fa a la comptabilització de les transferències i altres aportacions econòmiques fetes per l'Ajuntament.

- Deficiències en l'atorgament i en la justificació de les subvencions i les transferències concedides.

Amb dates 7 i 9 de juliol de 2004, respectivament, la Gerència municipal de l'Ajuntament va emetre sengles informes on va justificar o argumentar en contra d'allò que es qüestionava en els diversos punts dels escrits de reclamacions presentats.

El 14 de juliol de 2004, la Comissió Especial de Comptes va emetre l'informe favorable definitiu sobre l'aprovació del Compte general de l'exercici 2003.

- Finalment, en la sessió del 21 de juliol de 2004, el Plenari del consell municipal va aprovar el Compte general de l'Ajuntament de Barcelona corresponent a l'exercici 2003.

Respecte al retiment de comptes, la documentació corresponent al Compte general de l'Ajuntament de Barcelona referit a l'exercici 2003 va tenir entrada en el Registre de la Sindicatura de Comptes el 15 d'octubre de 2004.

Pel que fa referència estrictament a l'Ajuntament, la documentació retuda es correspon amb la sol·licitada per aquesta Sindicatura. No obstant això, el contingut de l'Informe anual que presenta l'Ajuntament, el qual conté, entre altra informació, dades sobre els serveis que presta, no es pot considerar substitutori del de la Memòria justificativa del cost i rendiment dels serveis públics, ni tampoc del de la Memòria demostrativa del grau de compliment dels objectius programats.

2.2. PRESENTACIÓ DEL COMPTE GENERAL DE L'EXERCICI 2003

A continuació es mostren els comptes i estats més representatius dels que integren el Compte general corresponent a l'exercici 2003, d'acord amb la documentació retuda pel mateix Ajuntament i en el format bàsic establert per la ICAL, si bé, han estat adaptats per aquesta Sindicatura a l'efecte d'incloure-hi aquelles situacions no previstes en la ICAL.

Aquests comptes i estats són els següents: Balanç de situació, Compte de resultats, Liquidació del pressupost, Resultat pressupostari, Estat del romanent de tresoreria, Estat demostratiu dels drets a cobrar i les obligacions a pagar procedents de pressupostos tancats i Estat de tresoreria.

Pel que fa a l'Estat del deute, tot i que és un estat que hauria de facilitar informació rellevant, no s'ha inclòs en l'anàlisi atès que, tal com queda definit per la ICAL, proporciona escassa informació addicional respecte a les mateixes xifres del Balanç.

BALANÇ DE SITUACIÓ (importos en euros)

ACTIU		%	%
IMMOBILITZAT		5.903.512.305	93,6
Immobilitzat material	4.584.449.377	77,6	
200 Terrenys i béns naturals	339.505.901		
294 (-) Provisions per depreciació de terrenys	0		
202 Construccions	4.521.737.015		
203 Maquinària, instal·lacions i utilatge	21.687.701		
204 Elements de transport	9.421.245		
205 Mobiliari	21.730.853		
206 Equips per a processament d'informació	40.837.910		
208 Altres immobilitzat material	777.072		
209 Instal·lacions complexes especialitzades	0		
290 (-) Amortització acumulada de l'immobilitzat material	371.248.321		
Immobilitzat immaterial	838.270	0,0	
21 Immobilitzat immaterial	973.565		
292 (-) Amortització acumulada de l'immobilitzat immaterial	135.295		
Inversions en infraestructures i béns destinats a l'ús general	164.179.000	2,7	
220 Terrenys i béns naturals	0		
221 Infraestructures i béns destinats a l'ús general	164.179.000		
227 Inversions en béns comunals	0		
228 Patrimoni històric	0		
Immobilitzat financer	163.990.367	2,7	
25,26 Inversions financeres: en sector públic i altres permanents	165.622.890		
295 (-) Provisió per depreciació d'inversions financ. permanents	3.216.340		
254,255,264 Préstecs concedits	0		
270,275 Fiances i dipòsits constituïts	1.583.816		
Despeses a cancel·lar	1.320.958	0,0	
280 Despeses amortitzables	1.320.958		
Altres en concepte d'immobilitzat	988.734.333	16,7	
EXISTÈNCIES			0 0,0
30...38 Existències	0		
39 Provisions per depreciació d'existències	0		
Altres en concepte d'existències	0		
DEUTORS		339.803.301	5,3
430,431 Deutors per drets reconeguts	633.918.704		
435 Deutors per operacions comercials	0		
460 Deutors per drets reconeguts de recursos altres ens públics	0		
465,466 Ens públics per devol. ingr. pendents pagam. i c/c efectiu	0		
472,473,474 Entitats públiques	26.290.856		
56 Altres deutors no pressupostaris	11.734.745		
Altres en concepte de deutors	-332.141.004		
COMPTES FINANCERS		61.607.772	0,9
53 Inversions financeres temporals	0		
595 (-) Provisió depreciació d'inversions financeres temporals	0		
54 Fiances i dipòsits constituïts	0		
550,555,558 Partides pendents d'aplicació	0		
570 Caixa	0		
571,572,573 Bancs i institucions de crèdit	61.607.772		
Altres en concepte de comptes financers	0		
SITUACIONS TRANSITÒRIES DE FINANÇAMENT			0
195 Obligacions i bons pendents de subscripció	0		
196 Obligacions i bons recollits	0		
Altres en concepte de situacions transitòries de finançament	0		
AJUSTAMENTS PER PERIODIFICACIÓ			0
480 Despeses anticipades	0		
Altres en concepte d'ajustaments per periodificació	0		
RESULTATS PENDENTS D'APLICACIÓ			0
130 Resultats pendents d'aplicació (negatius)	0		
890 Resultats de l'exercici (pèrdues)	0		
Altres en concepte de resultats pendents d'aplicació	0		
TOTAL ACTIU		6.304.923.378	100,0
010 Pressupost de despeses d'exercicis posteriors	735.235.953		
016 Compromisos d'ingressos d'exercicis posteriors	0		
Altres en concepte de comptes de control pressupostari	-3.975.113		
05,06,07,08 Comptes d'ordre	208.295.387		
Altres en concepte de comptes d'ordre	0		
TOTAL COMPTES DEL GRUP 0		939.556.228	

PASSIU		%
PATRIMONI I RESERVES		3.775.980.458 59,8
100 Patrimoni	7.338.112.461	
107 (-) Patrimoni adscrit	142.173.149	
108 (-) Patrimoni cedit	488.332.146	
109 (-) Patrimoni lliurat a l'ús general	4.668.466.211	
101 Patrimoni en adscripció	4.181.232	
103 Patrimoni en cessió	46.873.600	
130 Resultats pendents d'aplicació (positius)	1.624.407.531	
Altres en concepte de patrimoni i reserves	61.377.140	
SUBVENCIONS DE CAPITAL		273.626.793 4,3
14 Subvencions de capital rebudes	273.626.793	
Altres en concepte de subvencions de capital	0	
PROVISIONS		51.444.489 0,8
293 Per reparacions extraordinàries	0	
Altres en concepte de provisions	51.444.489	
DEUTES A LLARG TERMINI		1.420.978.247 22,5
15 Emprèstits	672.177.226	
160,17 Préstecs rebuts	572.261.609	
18 Fiances i dipòsits rebuts	12.360.413	
Altres en concepte de deutes a llarg termini	164.179.000	
DEUTES A CURT TERMINI		390.822.624 6,1
161 Préstecs a curt termini rebuts del sector públic	0	
400,401 Creditors per obligacions reconegudes	323.828.714	
410,411 Creditors per pagaments ordenats	2.014.763	
420 Creditors per devolucions d'ingressos	46	
421 Creditors per devolucions d'ingressos per recursos d'altres ens	0	
450,454 Creditors per operacions comercials	0	
462 Ens públics per drets a cobrar	0	
463 Ens públics per ingressos pendents de liquidar	14.502.888	
475,477, 478,479 Entitats públiques	22.815.477	
50 Préstecs rebuts i altres debits de fora del sector públic	0	
51 Altres creditors no pressupostaris	27.660.737	
52 Fiances i dipòsits rebuts	0	
Altres en concepte de deutes a curt termini	0	
PARTIDES PENDENTS D'APLICACIÓ		9.662.379 0,1
554 Ingressos pendents d'aplicació	7.495.342	
555 Altres partides pendents d'aplicació	0	
Altres en concepte de partides pendents d'aplicació	2.167.037	
AJUSTAMENTS PER PERIODIFICACIÓ		53.990.152 0,8
481 Despeses diferides	33.695.500	
Altres en concepte d'ajustaments per periodificació	20.294.652	
RESULTATS		328.418.236 5,2
890 Resultats de l'exercici (benefici)	328.418.236	
Altres en concepte de resultats	0	
TOTAL PASSIU		6.304.923.378 100,0
014 Despeses compromeses d'exercicis posteriors	735.235.953	
015 Ingressos compromesos d'exercicis posteriors	0	
Altres en concepte de comptes de control pressupostari	-3.975.113	
05,06,07,08 Comptes d'ordre	208.295.387	
Altres en concepte de comptes d'ordre	0	
TOTAL COMPTES DEL GRUP 0		939.556.228

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació facilitada pel Compte general de l'ens local.

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA – INFORME 21/2005

AJUNTAMENT DE BARCELONA
Codi: 080193

EXERCICI: 2003
Població: 1.582.738

COMpte DE RESULTATS DE L'EXERCICI (imports en euros)

DEURE	%	HAVER	%
3. Existències inicials	0 0,0	3. Existències finals	0 0,0
39.Provis. per depreciació existèn cies (dotació de l'exercici) ...	0 0,0	39.Provis. per depreciació existèn. (dotació de l'exercici anterior)	0 0,0
60.Compres	0 0,0	70.Vendes	78.569.075 4,3
61.Despeses de personal	269.796.137 18,1	71.Renda de la propiet. i de l'empr.	199.737.854 10,9
62.Despeses financeres	67.299.383 4,5	72.Tributs lligats a produc. i imp.	441.102.235 24,2
63.Tributs	87.378 0,0	73.Imp. corr. sobre renda i patrim.	74.378.966 4,0
64.Treballs, submin. i serveis ext.	327.807.134 22,0	75.Subvencions d'explotació	0 0,0
65.Prestacions socials	5.455.762 0,3	76.Transferències corrents	799.622.466 43,9
66.Subvencions d'explotació	0 0,0	77.Impostos sobre el capital	83.478.216 4,5
67.Transferències corrents	489.487.397 32,8	78.Altres ingressos	20.150.141 1,1
68.Transferències de capital	123.095.162 8,2	79.Provis. aplicades a la seva fin.	0 0,0
69.Dotacions de l'exercici per a amortitzacions i provisions	203.517.697 13,6		
Suma del deure	1.486.546.050 99,8	Suma de l'haver	1.697.038.953 93,4
800. Resultat corrent de l'exercici		210.492.903	
82.Resultats extraordinaris	0 0,0	82.Resultats extraordinaris	120.438.195 6,6
83.Resultats de cartera de valors .	0 0,0	83.Resultats de cartera de valors .	305.044 0,0
84.Modificació de drets i obliga cions de pressupostos tancats ..	2.817.906 0,1	84.Modificació de drets i obliga cions de pressupostos tancats ..	0 0,0
Suma del deure	1.489.363.956 100,0	Suma de l'haver	1.817.782.192 100,0
Pèrdues i guanys nets totals		328.418.236	

LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA (imports en euros)

PREVISIÓ					EXECUCIÓ				
1.Capítols ingressos	Inicial	Modificació	(a)	Definitiva	Liquidació	(b)	(c)	Cobrat	(d) Pendent cob.
1.Impostos directes	596.450.000	0	0,0	596.450.000	562.329.789	29,3	94,2	526.763.360	93,6 35.566.428
2.Impostos indirectes ...	21.700.100	0	0,0	21.700.100	32.237.253	1,6	148,5	30.729.741	95,3 1.507.512
3.Taxes i altres ingress.	193.163.912	28.642.263	14,8	221.806.175	287.577.231	15,0	129,6	200.330.327	69,6 87.246.904
4.Transferències corrents	703.610.155	46.503.569	6,6	750.113.724	809.135.661	42,2	107,8	735.672.209	90,9 73.463.452
5.Ingressos patrimonials	36.750.574	35.796.634	97,4	72.547.208	61.988.570	3,2	85,4	41.739.450	67,3 20.249.120
6.Alienació invers. reals	29.018.828	17.276.077	59,5	46.294.905	30.619.615	1,6	66,1	13.164.963	42,9 17.454.652
7.Transferències capital	39.389.233	22.601.169	57,3	61.990.402	57.604.365	3,0	92,9	34.756.899	60,3 22.847.466
8.Variac. actius financ.	0	71.582.430	***,*	71.582.430	2.237.425	0,1	3,1	2.237.425	100,0 0
9.Variac. passius financ.	20.000.000	70.000.000	350,0	90.000.000	70.000.000	3,6	77,7	70.000.000	100,0 0
Total ingressos	1.640.082.802	292.402.141	17,8	1.932.484.943	1.913.729.907	100,0	99,0	1.655.394.373	86,5 258.335.534
2.Capítols despeses	Inicial	Modificació	(a)	Definitiva	Liquidació	(b)	(c)	Pagat	(d) Pendent pag.
1.Remuneració personal ..	273.623.080	1.156.975	0,4	274.780.054	272.086.680	14,3	99,0	268.268.876	98,5 3.817.804
2.Compres béns i serveis	303.970.394	25.261.917	8,3	329.232.311	323.718.006	17,0	98,3	236.365.562	73,0 87.352.444
3.Interessos	91.507.939	20.502.255	22,4	71.005.684	66.832.875	3,5	94,1	66.832.719	100,0 156
4.Transferències corrents	443.435.383	48.678.688	10,9	492.114.071	489.487.397	25,7	99,4	428.428.539	87,5 61.058.857
6.Inversions reals	305.019.264	205.216.752	67,2	99.802.512	94.761.920	4,9	94,9	58.231.512	61,4 36.530.408
7.Transferències capital	125.352.615	433.635.348	345,9	558.987.963	549.507.552	28,8	98,3	428.537.655	77,9 120.969.898
8.Variac. actius financ. .	6.500.000	9.388.222	144,4	15.888.222	15.548.322	0,8	97,8	3.901.905	25,0 11.646.417
9.Variac. passius financ.	90.674.127	0	0,0	90.674.127	90.674.127	4,7	100,0	90.674.127	100,0 0
Total despeses	1.640.082.802	292.402.141	17,8	1.932.484.943	1.902.616.878	100,0	98,4	1.581.240.895	83,1 321.375.984
3.Situació econòmica	Inicial	Modificació	(a)	Definitiva	Final	(c) Movm. de fons		(d)	Deut./Cred.
Total ingressos	1.640.082.802	292.402.141	17,8	1.932.484.943	1.913.729.907	99,0		1.655.394.373	86,5 258.335.534
Total despeses	1.640.082.802	292.402.141	17,8	1.932.484.943	1.902.616.878	98,4		1.581.240.895	83,1 321.375.984
Diferències	0	0		0	11.113.029			74.153.479	63.040.450

Percentatges: (a) Índex de modificació; (b) Estructura de la liquidació; (c) Grau d'execució del pressupost; (d) Grau de realització del cobrat/pagat

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació facilitada pel Compte general de l'ens local.

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA – INFORME 21/2005

AJUNTAMENT DE BARCELONA
Codi: 080193

EXERCICI: 2003
Població: 1.582.738

RESULTAT PRESSUPOSTARI (importos en euros)

1.Drets reconeguts nets	1.913.729.907	
2.Obligacions reconegudes netes	1.902.616.878	
3.Resultat pressupostari		11.113.029
4.Desviacions positives de finançament	2.146.416	
5.Desviacions negatives de finançament	37.560.896	
6.Despeses finançades amb romanent de tresoreria	33.659.069	
7.Resultat d'operacions comercials	0	
8.Altres	0	
Resultat pressupostari ajustat (3 4 5 6 7 8)		80.186.578

ESTAT DE ROMANENT DE TRESORERIA (importos en euros)

1.Deutors pendents de cobrament		308.571.622
.del pressupost corrent	258.335.534	
.de pressupostos tancats	375.583.170	
.d'operacions comercials	0	
.de recursos altres ens púb. ..	0	
.d'operacions no pressupost. ..	11.734.745	
() saldos de dubts cobrament	332.141.004	
() cob. pendents aplic. def.	4.940.822	
2.Creditors pendents de pagament		365.087.304
.del pressupost corrent	321.375.984	
.de pressupostos tancats	4.467.493	
.del pressupost d'ingressos ..	46	
.d'operacions comercials	0	
.de recursos d'altres ens púb.	14.502.888	
.d'operacions no pressupost. ..	24.185.358	
() pag. pendents aplic. def..	555.536	
3.Fons líquids en la tresoreria ..		61.607.772
4.Altres		0
5.Romanent de tresoreria afectat a despeses amb finançament afectat		3.583.947
6.Romanent de tresoreria per a despeses generals (1 2 3 4 5) ..		1.508.143
7.Romanent de tresoreria total (1 2 3 4=5 6)		5.092.091

LIQUIDACIÓ DE PRESSUPOSTOS TANCATS (importos en euros)

INGRESSOS					
Pendent de cobrament					
Exerc.	Saldo inic. a 1.1.2003	Rectific. i altres	Saldo total	Cobraments realitzats	Pendent de cobrament a 31.12.2003
2002	226.512.791	8.737.188	217.775.602	116.557.981	101.217.621
2001	97.710.451	14.105.124	83.605.327	11.467.107	72.138.220
2000	65.777.152	5.638.335	60.138.818	4.673.596	55.465.221
1999	38.055.496	5.124.662	32.930.834	2.299.120	30.631.714
1998	138.618.886	16.623.365	121.995.521	5.865.127	116.130.394
i ant.					
Total	566.674.776	50.228.674	516.446.102	140.862.931	375.583.170
DESPESES					
Pendent de pagament					
Exerc.	Saldo inic. a 1.1.2003	Rectific. i altres	Saldo total	Pagaments realitzats	Pendent de pagament a 31.12.2003
2002	331.291.363	59.173	331.232.190	328.409.797	2.822.393
2001	3.083.679	23	3.083.656	2.191.973	891.683
2000	404.382	0	404.382	345.912	58.471
1999	183.455	0	183.455	101.836	81.619
1998	741.107	0	741.107	127.780	613.328
i ant.					
Total	335.703.986	59.195	335.644.791	331.177.298	4.467.493

ESTAT DE TRESORERIA (importos en euros)

PAGAMENTS				COBRAMENTS			
1.Pressupostaris				1.Pressupostaris			
410,417	Pressup. desp. pres. corr.	1.600.070.988		430	Pressup. ing. pres. corr. .	1.664.467.074	
411	Pressup. desp. pres. tanc.	331.177.298		431	Pressup. ing. pres. tanc. .	140.862.931	
420	Devol. ingressos pressup. .	9.072.701		417	Reintegr. despeses pressup.	18.830.093	
2.Recursos d'altres ens				2.Recursos d'altres ens			
421	Devol. recursos altres ens	321.332		460	Cobraments recur. altr. ens	0	
463	Pagam. recursos altres ens	41.585.880		463	Reinteg. recursos altr. ens	34.447.422	
466	Pagaments c/c efectiu	0		466	Cobraments c/c efectiu	0	
3.D'operacions comercials				3.D'operacions comercials			
450	D'operacions comercials ...	0		455	D'operacions comercials ...	0	
4.D'operacions no pressup. de tresoreria				4.D'operacions no pressup. de tresoreria			
475,477	Creditors	348.656.046		475,477	Creditors	353.318.830	
479,51				479,51			
472,474,56	Deutors	44.595.514		472,474,56	Deutors	8.757.827	
550,554,555	Partides pendents aplicació	2.318.336.367		550,554,555	Partides pendents aplicació	2.325.109.666	
588	Movimen. interns tresoreria	8.863.796.499		588	Movimen. interns tresoreria	8.863.796.499	
5.Impost sobre el valor afegit				5.Impost sobre el valor afegit			
473	IVA suportat	35.341.194		473	IVA suportat	35.341.194	
478	IVA repercutit	10.357.880		478	IVA repercutit	10.357.880	
6.Altres		2.219.273.384		6.Altres		2.219.591.578	
Total pagaments		15.822.585.083		Total cobraments		15.674.880.995	
Existències finals		61.607.772		Existències inicials		209.311.860	
Total deure		15.884.192.855		Total haver		15.884.192.855	

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació facilitada pel Compte general de l'ens local.

Les observacions que es fan sobre els comptes i estats mostrats es desglossen en els apartats següents, amb l'excepció dels referits al Resultat pressupostari i a l'Estat demostratiu dels drets a cobrar i les obligacions a pagar procedents de pressupostos tancats, respecte als quals no hi ha més comentaris a fer que els que ja tenen connexió amb la resta dels comptes i estats.

D'altra banda, cal assenyalar que, encara que no sigui d'aplicació als comptes i estats relatius a l'exercici 2003, en aquells casos que s'ha considerat adient, s'ha exposat el tractament comptable establert en la Instrucció del model normal de comptabilitat local (ICN), aprovada mitjançant l'Ordre de 23 de novembre de 2004 del Ministeri d'Economia i Hisenda, que entrarà en vigor l'1 de gener de 2006, mitjançant la qual s'adapta el Pla general de comptabilitat pública (PGCP) a l'Administració local.

2.2.1. Balanç de situació

Per enregistrar determinades operacions, l'Ajuntament continua utilitzant alguns comptes que no s'adeqüen totalment al que estableix la ICAL, a més, ha creat alguns altres comptes que no estaven previstos en la dita Instrucció, tal com ja es va posar de manifest en l'informe de fiscalització relatiu a l'exercici 1994.

En el Balanç de situació 31 de desembre de 2003 que es mostra en l'apartat 2.2, els saldos d'aquells comptes no previstos en la ICAL s'han classificat sota la denominació d'*Altres en concepte de ...*, dins de cada una de les agrupacions de l'actiu i del passiu.

En els punts següents s'expliquen detalladament els aspectes esmentats:

a) Inversions en infraestructures i béns destinats a l'ús general

El saldo del compte 221 *Infraestructures i béns destinats a l'ús general*, de 164.179.000 €, té correlació amb el del compte 199 *Transferències pluriennals*, d'import equivalent, inclòs en *Altres en concepte de deutes a llarg termini* del passiu del Balanç (vegeu punt j) d'aquest apartat).

En l'exercici 1993 l'Ajuntament i l'Administració de l'Estat van subscriure un conveni mitjançant el qual es va establir el règim d'aportacions d'ambdues administracions a Barcelona Holding Olímpic, SA (HOLSA), per finançar les obres d'infraestructura i d'equipaments vinculades a la celebració dels Jocs Olímpics Barcelona 1992, l'execució de les quals havia estat gestionada i finançada per la dita societat i/o per les seves filials.

D'acord amb aquest conveni, ambdues Administracions es van comprometre a lliurar aportacions anuals a HOLSA durant el període 1993-2009, en concepte de subvenció per finançar els interessos i l'amortització del principal dels crèdits contrets (per la mateixa societat o per les seves filials) destinats a finançar les obres esmentades, d'acord amb un quadre d'amortització establert en el conveni i a raó d'un 50% del cost cadascuna.

Així, l'import total a transferir per l'Ajuntament a HOLSA durant el període 1993-2009 es va fixar en 873.565.684 €; l'aportació corresponent a l'exercici 2003 va ser de 55.969.853 € (30.761.302 € per interessos i 25.208.551 € per amortització del principal) i el total de les aportacions pendents a 31 de desembre de 2003 de 370.395.346 € (112.970.442 € per interessos i 257.424.904 € per amortització del principal).

Cal fer constar que des de l'exercici 1993 l'Ajuntament ha seguit el criteri de comptabilitzar la totalitat d'aquestes aportacions anuals com a despeses pressupostàries per transferències de capital, quan, d'acord amb la naturalesa de les despeses finançades, la part corresponent als interessos s'hauria d'enregistrar com a despesa per transferències corrents.

D'altra banda, al marge de les aportacions anuals esmentades, quan en l'exercici 1994 l'Ajuntament va signar l'acta de recepció de les inversions olímpiques realitzades per HOLSA, una part, per valor de 353.533.603 €, es va comptabilitzar en el compte 221, amb contrapartida al compte no previst en la ICAL 199 *Transferències pluriennals*, del passiu del Balanç; (inicialment el compte del passiu va ser el 173 *Transferències pluriennals HOLSA*, tampoc no previst en la ICAL).

La quantitat de 353.533.603 € no es va obtenir d'acord amb el valor d'unes inversions determinades, sinó d'acord amb l'import que, segons el conveni esmentat, l'Ajuntament havia de lliurar a HOLSA durant el període 1995-2009 en concepte d'amortització del principal (deduïda una diferència, de 10.344.680 €, que no s'ha pogut determinar la causa per la qual no es va incloure).

Per a la quantitat de 353.533.603 €, l'Ajuntament va aplicar l'excepcionalitat assenyalada en la regla 220.2 de la ICAL, la qual preveu la possibilitat de mantenir en els comptes del subgrup 22 *Inversions en infraestructures i béns destinats a l'ús general* inversions ja acabades i cedides a l'ús públic.

Així mateix, es va adoptar el criteri de traspasar el saldo del compte 221 esmentat al compte 109 *Patrimoni lliurat a l'ús general*, al mateix ritme en què es cancel·la el compte 199 *Transferències pluriennals*, amb abonament al compte 822 *Altres resultats extraordinaris*; cancel·lació que en l'exercici 2003 va ser de 40.075.670 € i que es calcula d'acord amb el percentatge de reducció de l'endeutament financer d'HOLSA.

Val a dir que aquest criteri comptable desvirtua el Compte de resultats de l'exercici, atès que mentre que la despesa per la transferència de capital realitzada a HOLSA en concepte d'amortització del principal s'imputa al Resultat corrent de l'exercici, la part en què es rebaixa el saldo del compte del passiu 199 s'enregistra com un Resultat extraordinari positiu i, a més, per unes quantitats ben diferents (en l'exercici 2003 els imports aplicats van ser de

25.208.551 €, com a despeses corrents, i de 40.075.670 €, com a ingressos extraordinaris).

Tal com es va observar en l'informe de fiscalització de l'exercici 1994, l'Ajuntament hauria d'haver traspassat des de l'inici aquestes inversions al compte 109 *Patrimoni lliurat a l'ús general*, atès que es tractava d'inversions ja acabades i cedides a l'ús públic, tota vegada que tampoc no hauria d'haver-se enregistrat en el passiu del balanç, com a deutes a llarg termini, l'import de les transferències pluriennals a realitzar a HOLSA, tal com s'explica en el punt j) d'aquest apartat.

Per altra part, s'ha de fer constar que, des que es va signar el conveni amb l'Administració de l'Estat, l'any 1993, la política de substitució del deute portada a terme per HOLSA, juntament amb la reducció general dels tipus d'interès, han donat lloc a una disminució significativa de l'endeutament financer d'HOLSA, la qual cosa pressuposa que les aportacions finals per part de l'Ajuntament i de l'Administració de l'Estat seran inferiors a les inicialment previstes en el conveni.

Tot i això, les aportacions anuals continuen essent les fixades en el conveni i encara que, segons manifestacions de l'Ajuntament, hi ha un acord tàcit de mantenir l'import d'aquestes i de reduir el nombre d'anualitats fins a l'exercici 2007, en l'actualitat encara no s'ha formalitzat cap modificació del conveni.

b) Inversions financeres en el sector públic

A l'inici de l'exercici 1992 l'Ajuntament va crear el compte 252 *Participació en organismes autònoms i consorcis*, no previst en la ICAL, per reflectir el valor d'allò que va considerar que era la seva participació en els seus organismes autònoms; valoració obtinguda d'acord amb el valor teòric comptable dels mateixos organismes a 31 de desembre de 1991.

Des d'aleshores aquest compte no ha tingut cap moviment, llevat dels imports donats de baixa per l'extinció d'organismes, sense que s'hagi afegit cap més quantitat pels organismes de nova creació. El saldo a 31 de desembre de 2003 era de 22.243.855 €.

Tal com va exposar aquesta Sindicatura en l'informe de fiscalització de l'exercici 1994, la consideració d'imports com a participacions de l'Ajuntament en els seus organismes autònoms no està prevista ni en la ICAL, ni tampoc en el PGCP, ja que no es dona cap mena de participació materialitzada en forma de títols o valors representatius del seu capital. Així mateix, la Intervenció General de l'Administració de l'Estat (IGAE) es va pronunciar al respecte en el sentit que el Pla de comptes de la ICAL exclou la possibilitat d'activar la participació d'una entitat local en els seus organismes autònoms.

L'efecte del què s'ha exposat sobre el Balanç de situació a 31 de desembre de 2003 és que tant el saldo del compte 252 *Participació en organismes autònoms i consorcis*, inclòs en l'Immobilitzat financer, com el del compte 130 *Resultats pendents d'aplicació* (o si escau el del compte 100 *Patrimoni*) es trobaven sobrevalorats en 22.243.855 €.

D'altra banda, a 31 de desembre de 2003 el saldo del compte 251 *Accions sense cotització oficial* incloïa una quantitat de 6.638.000 €, corresponent al valor de l'ampliació del capital social de l'empresa municipal 22 Arroba BCN, SA, subscripta per l'Ajuntament mitjançant una aportació no dinerària, consistent en la constitució d'un dret real de superfície, a favor de l'empresa, sobre un terreny de titularitat municipal destinat a equipament públic (denominat Ca l'Aranyó), segons es va establir en els acords presos el 21 de març de 2003 pel Plenari del Consell Municipal i també per aquest mateix òrgan actuant en funcions de Junta General de la societat.

Cal indicar que l'efectivitat dels acords presos en relació amb aquesta ampliació de capital no es va produir fins al 8 de març de 2004, data en què es va formalitzar mitjançant escriptura pública tant la subscripció d'accions com la constitució del dret real de superfície. Per tant, la comptabilització de l'adquisició d'accions per part de l'Ajuntament hauria d'haver-se realitzat en l'exercici 2004.

No deixa de ser significatiu, a més, que els comptes anuals de 22 Arroba BCN, SA, no reflectien aquesta ampliació del capital social a 31 de desembre de 2003 (vegeu punt d) de l'apartat 2.2.3).

Respecte a la comptabilització d'aquesta operació, l'Ajuntament va donar-li un tractament pressupostari i va enregistrar-la com si s'haguessin produït dues transaccions independents: un dret reconegut en concepte de producte de concessions administratives, dins el capítol 5 *Ingressos patrimonials*, i una obligació reconeguda, pel mateix import, en concepte d'adquisició d'accions d'empreses locals, dins el capítol 8 *Variació de passius financers*, ambdós pendents de cobrament i de pagament, respectivament, al tancament de l'exercici. Així mateix, en la comptabilitat financera, l'Ajuntament va considerar el dret reconegut esmentat com un ingrés a distribuir en diversos exercicis (vegeu major explicació en el punt f) d'aquest mateix apartat).

D'acord amb la pràctica comptable descrita, els saldos que a 31 de desembre de 2003 constaven indegudament en els comptes de l'Ajuntament per aquesta operació són els següents:

Compte	Balanç		Compte de resultats	
	Actiu	Passiu	Despeses	Ingressos
251 Accions sense cotització oficial	6.638.000			
400 Creditors pressupostaris de l'exercici corrent (1)		6.638.000		
430 Deutors pressupostaris de l'exercici corrent (1)	6.638.187			
112 Ingressos diferits (Ca l'Aranyó) (2)		6.461.169		
483 Ingressos anticipats (2)		88.509		
719 Concessions i aprofitaments especials				88.509
Total	13.276.187	13.187.678	-	88.509

Imports en euros, arrodonits.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades dels comptes i estats anuals de l'exercici 2003 facilitats per l'entitat local.

Notes:

- (1) Saldos que en l'exercici següent es van compensar, atès que en ambdós casos el seu titular era 22 Arroba BCN, SA. Aquests saldos haurien d'haver estat del mateix import, si bé, es produeix una diferència no significativa, de 187 €, originada per una diferència entre la valoració del dret de superfície i l'import de l'ampliació de capital.
- (2) Vegeu punt f) d'aquest apartat.

A banda del fet que aquesta operació hauria d'haver-se enregistrat en l'exercici 2004, cal assenyalar que, d'acord amb la resposta de la IGAE a la consulta 4/95, l'adquisició d'accions mitjançant aportacions no dineràries ha de tenir un tractament de naturalesa no pressupostària, atès que l'entitat no necessita destinar recursos dineraris per a fer front a la dita adquisició. Per tant, la seva comptabilització ha de ser similar a l'establerta per la ICAL en la regla 208 relativa a les permutes d'immobilitzat.

Així, l'assentament a realitzar hauria de ser un càrrec al compte d'Immobilitzat financer 251 *Accions sense cotització oficial*, pel valor de taxació de l'aportació, de 6.638.000 €, i un abonament al compte corresponent del subgrup 82 *Resultats extraordinaris*, pel mateix import, atès que el dret real de superfície (que constitueix l'objecte de l'aportació) aflora comptablement en el moment de la seva constitució a favor d'un tercer. Tanmateix, en l'inventari de l'Immobilitzat de l'Ajuntament, s'ha de fer constar aquesta càrrega sobre el terreny afectat.

c) Altres en concepte d'immobilitzat

L'import d'*Altres en concepte d'immobilitzat*, de 988.734.333 €, està integrat pels saldos dels comptes, no contemplats en la ICAL, següents:

Compte	Concepte	Import
230	Immobilitzat pendent d'aplicació	(1) 14.644.408
232	Inversions en curs	(1) 1.078.108.100
249	Relacions amb ens descentralitzats: Avançaments a compte	3.468.938
239	Avançaments a compte d'immobilitzat	(2) 41.956.357
265	Inv. financeres permanents: Altres (vendes d'immobilitzat a llarg termini)	1.686.404
296	Provisió per inversions en infraestructures Llevant (Sant Adrià)	(151.129.874)
	Total, net	988.734.333

Imports en euros, arrodonits.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades dels comptes i estats anuals de l'exercici 2003 facilitats per l'entitat local.

Notes:

- (1) Comptes ja existents en l'exercici 1994. El saldo del compte 232 és relativament significatiu perquè inclou les obres que al tancament de l'exercici 2003 s'estaven duent a terme a l'efecte de l'esdeveniment del Fòrum Universal de les Cultures Barcelona 2004.
- (2) Per a facilitar l'explicació que es fa en els paràgrafs següents, per a aquest compte no s'ha respectat l'ordre correlatiu de la seva codificació.

L'aplicació que dóna l'Ajuntament als comptes inclosos en el quadre anterior és la següent:

- L'Ajuntament utilitza els comptes 230 *Immobilitzat pendent d'aplicació* i 232 *Inversions en curs* per recollir transitòriament, mentre no es faci l'aplicació definitiva o no es posin en funcionament, les inversions en curs de l'immobilitzat material i de les inversions destinades a l'ús general.

Com ja es va indicar en l'informe referit a l'any 1994, la regla 200 de la ICAL fixa com a regulació supletòria de la comptabilització de l'immobilitzat tota aquella que, amb caràcter general, es dicti en l'àmbit del sector públic estatal. En aquest sentit, el PGCP estableix explícitament (en el punt 16 de la seva introducció) la inexistència d'un subgrup específic per recollir l'immobilitzat en curs, a diferència del Pla general de comptabilitat per a l'empresa.

Així mateix, en la part de definicions i relacions comptables dels comptes de l'immobilitzat material, el PGCP determina que la diferenciació entre les inversions ja finalitzades i les que es troben en curs, s'ha de fer mitjançant el desenvolupament de comptes de quatre dígit, sempre i quan el sistema de gestió d'inventaris ho permeti. En el mateix sentit es pronuncia la ICN, que tampoc no preveu l'existència de comptes diferenciats.

Cal fer constar que, arran de la fiscalització relativa a l'any 1994, l'Ajuntament va manifestar la seva intenció de realitzar en aquell moment les correccions pertinents en el sistema informàtic, de manera que, amb efectes 1 de gener de 1997, s'haguessin efectuat les reclassificacions corresponents per deixar a zero els saldos dels comptes esmentats. Tot i això, es constata que aquestes correccions no es van efectuar.

- El subgrup 24 *Relacions amb ens descentralitzats*, creat per l'Ajuntament, inclou únicament el saldo del compte 249 *Avançaments a compte*, el qual fa referència a la part que es trobava pendent de justificar de les transferències de capital lliurades als ens dependents (organismes autònoms i societats municipals) per a executar inversions per compte de l'Ajuntament.

L'Ajuntament segueix la pràctica d'encarregar als seus ens dependents l'execució d'una part significativa de les inversions pròpies programades en cada exercici, de manera que són els mateixos ens dependents els que gestionen les expropiacions pertinents i fan les licitacions de les obres, les quals, un cop finalitzades reverteixen a l'Ajuntament.

Els ens dependents financen aquestes inversions amb les transferències de capital lliurades per l'Ajuntament.

Mitjançant el Decret d'Alcaldia de 3 d'abril de 1997, l'Ajuntament va fixar el procediment per comptabilitzar aquestes operacions, el qual estableix que les transferències de capital destinades a finançar aquestes inversions s'han de carregar al compte 249 esmentat, en lloc d'utilitzar un compte del subgrup 68 *Transferències de capital*, del Compte de resultats, tal com preveu la ICAL.

Posteriorment, a mesura que l'Ajuntament analitza i dona conformitat a les certificacions d'obra i/o a altres justificants aportats pels ens, es van traspasant els imports al compte 232 *Inversions en curs*.

Cal indicar que aquesta pràctica comptable no està prevista ni en la ICAL ni en el PGCP i, per tant, tampoc en la ICN que entrarà en vigor properament, atès que en tots els casos el tractament de les transferències de capital és el d'una despesa imputable al Compte de resultats.

Així mateix, respecte a la incorporació en l'Immobilitzat de l'Ajuntament de les inversions executades pels ens dependents, aquestes s'han d'incorporar en el moment en què l'Ajuntament les rep, un cop finalitzades, mitjançant un càrrec al compte d'Immobilitzat corresponent amb contrapartida a un compte del subgrup 14 *Subvencions de capital rebudes*, atès que, en definitiva, es tracta d'una subvenció de capital rebuda en espècie.

L'import de les transferències de capital que en l'exercici 2003 l'Ajuntament va comptabilitzar en el compte 249 *Avançaments a compte*, en lloc d'emprar els comptes corresponents del subgrup 68, va ser de 402.269.212 € (vegeu punt b) de l'apartat 2.2.2).

Quant a l'import que hauria d'haver-se imputat tant en l'agrupació d'Immobilitzat com en la de Subvencions de capital, aquest no s'ha quantificat, ja que

és el que correspondria al total de les inversions finalitzades i rebudes en l'exercici, dada que no surt directament de la comptabilitat.

Tot i això, al final del procés, un cop l'Ajuntament hagués enregistrat les subvencions de capital rebudes en espècie, i només en aquest moment, la situació patrimonial reflectida en els seus comptes no diferiria de la que resulta de l'aplicació del criteri comptable emprat per l'Ajuntament.

- Respecte al compte 239 *Avançaments a compte d'immobilitzat*, cal indicar que, tot i que està inclòs en el subgrup de comptes 23 referit a l'Immobilitzat en curs, l'Ajuntament el fa servir de la mateixa manera que l'exposada per al compte 249, si bé, en aquest cas, les transferències de capital no són lliurades als ens dependents sinó a consorcis o a altres entitats públiques, les quals gestionen també inversions per compte de l'Ajuntament.

Per tant, el tractament comptable hauria d'haver estat el mateix que l'indicat per aquesta Sindicatura en relació amb els fets enregistrats en el compte 249.

L'import de les transferències de capital que en l'exercici 2003 l'Ajuntament va comptabilitzar en el compte 239 *Avançaments a compte d'immobilitzat*, en lloc d'emprar els comptes corresponents del subgrup 68, va ser de 21.621.487€ (vegeu punt b) de l'apartat 2.2.2).

Així mateix, igual que en el cas anterior, no s'ha pogut quantificar l'import que hauria d'haver-se imputat tant en l'agrupació d'Immobilitzat com en la de Subvencions de capital, per les inversions finalitzades i rebudes en l'exercici.

En aquest cas, cal incloure també la referència exposada en l'últim paràgraf del punt anterior relativa a la situació patrimonial al final del procés.

- Pel que fa al compte 265, cal indicar que encara que la ICAL sí que preveu el subgrup 26 *Altres inversions financeres permanents*, no contempla el compte concret 265.

L'any 2003 Ajuntament ha emprat el compte 265, denominat *Altres inversions*, per comptabilitzar els saldos pendents de cobrament per unes vendes de solars amb cobrament ajornat a llarg termini i, tot i que la ICAL no preveu un compte per reflectir aquests saldos, en la resposta a la consulta 6/96, la IGAE es pronuncia en sentit favorable a la utilització del compte indicat.

Val a dir que la ICN preveu també un compte per a enregistrar els crèdits a llarg termini concedits a tercers per la venda d'immobilitzat, encara que amb una codificació diferent.

- Finalment, l'Ajuntament va crear el compte, tampoc no previst en la ICAL, 296 *Provisió per inversions en infraestructures Llevant (Sant Adrià)*, amb un saldo a 31 de desembre de 2003 de 151.129.874 €, per recollir un import equivalent al cost de determinades inversions en béns d'ús general realitzades per l'Ajuntament en la zona de celebració del Fòrum Universal de les Cultures Barcelona 2004. Aquestes inversions no s'incorporaran a l'Immobilitzat de l'Ajuntament, sinó que seran lliurades a l'Ajuntament de Sant Adrià de Besòs, atès que es troben situades dins el seu terme municipal.

A 31 de desembre de 2003 la totalitat del cost d'aquestes inversions, encara no finalitzades, es trobava classificada dins el compte d'Inversions en curs.

Cal assenyalar que els comptes de provisions previstos tant en la ICAL com en el PGCP no estan indicats per reflectir el tipus d'operació exposat, que s'assimila més al que seria una operació d'inversions gestionades per a altres ens públics.

Així, d'acord amb el PGCP, d'aplicació supletòria per a la comptabilització de l'immobilitzat, l'Ajuntament hauria d'haver comptabilitzat aquesta part de les inversions en un compte denominat *Inversions gestionades per a altres ens públics*, el saldo del qual, un cop finalitzada l'obra i lliurada a l'Ajuntament de Sant Adrià de Besòs, s'hauria de cancel·lar amb càrrec a un compte de despeses per subvencions de capital, atès que es tracta d'una subvenció de capital en espècie.

El fet exposat afecta la presentació dels comptes a 31 de desembre de 2003 de la manera següent: en el Balanç de situació no hauria de constar cap compte 296 *Provisió per inversions en infraestructures Llevant (Sant Adrià)*, amb un saldo de 151.129.874 €, sinó que els saldos d'Immobilitzat material haurien de reflectir aquest import separatament i sota la denominació d'*inversions gestionades per a altres ens públics*. Tanmateix, el fet d'haver dotat la provisió provoca una sobrevaloració del saldo del subgrup 69 *Dotacions de l'exercici per amortitzacions i provisions* i, per tant, una infravaloració del Resultat de l'exercici de 76.274.150 €, així com una infravaloració del saldo de compte 130 *Resultats pendents d'aplicació* (o si escau el compte 100 *Patrimoni*) de 74.855.724 €, per les dotacions realitzades en els exercicis anteriors.

Val a dir, però, que al final del procés, un cop l'Ajuntament hagués enregistrat la despesa per les subvencions de capital lliurades en espècie, i només en aquest moment, la situació economicopatrimonial reflectida en els seus comptes no variaria respecte de la que resulta d'aplicar el criteri comptable emprat actualment per l'Ajuntament.

d) Deutors per drets reconeguts

Els saldos dels comptes que componen l'import de *Deutors per drets reconeguts* a 31 de desembre de 2003, de 633.918.704 €, són els següents:

Compte	Concepte	Import
430	Deutors per drets reconeguts del pressupost corrent	319.473.086
433	Drets anul·lats del pressupost corrent	(70.210.253)
437	Devolució d'ingressos	9.072.701
		<u>258.335.534</u>
431	Deutors per drets reconeguts de pressupostos tancats	425.811.844
434	Drets anul·lats de pressupostos tancats	(50.228.674)
		<u>375.583.170</u>
	Total, net	633.918.704

Imports en euros, arrodonits.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades dels comptes i estats anuals de l'exercici 2003 facilitats per l'entitat local.

L'Ajuntament no efectua els assentaments de tancament de l'exercici establerts en la ICAL mitjançant els quals els saldos dels comptes 433 *Drets anul·lats del pressupost corrent* i 434 *Drets anul·lats de pressupostos tancats*, ambdós de caràcter creditor, i el del compte 437 *Devolució d'ingressos*, de caràcter deutor, es cancel·len amb contrapartida als comptes 430 i 431 *Deutors per drets reconeguts del pressupost corrent* i *Deutors per drets reconeguts de pressupostos tancats*.

Aquest fet no afecta la presentació dels saldos d'aquests comptes, ja que l'import dels Deutors pressupostaris es reflecteix correctament en el Balanç de situació.

e) Altres en concepte de deutors

L'import negatiu reflectit sota el concepte *Altres en concepte de deutors*, de 332.141.004 €, fa referència a la provisió per l'estimació dels saldos deutors considerats per l'Ajuntament de dubtosa cobrabilitat a 31 de desembre de 2003.

En l'informe de fiscalització de l'exercici 1994 es va explicar que, encara que en el Pla de comptes de la ICAL no està prevista la comptabilització de l'estimació dels saldos de dubtosa cobrabilitat, la resposta de la IGAE a la consulta 8/93 resol que, per reflectir aquesta estimació, els comptes i els assentaments a efectuar han de ser els següents (quan la provisió es calcula a partir d'un sistema d'estimació global del risc de fallits): abonament al compte 490 *Provisió per a insolvències*, amb càrrec al compte 694 *Dotació a la provisió per a insolvències*, per l'estimació efectuada al tancament de l'exercici i, alhora, càrrec al compte 490 esmentat, amb abonament al compte 794 *Dotació per a insolvències aplicada*, per l'anul·lació de la provisió de l'exercici anterior.

Val a dir, però, que si bé l'Ajuntament comptabilitza aquesta estimació en el compte 490, els assentaments que realitza per dotar la provisió no s'adeqüen als establerts per la IGAE, atès que l'import que abona o carrega als comptes corresponents del Compte de resultats (segons quin sigui el signe) s'obté per la diferència existent entre l'estimació efectuada al tancament de l'exercici corrent i la de l'exercici anterior, un cop deduïda d'aquesta darrera quantitat la part de la provisió corresponent als drets pendents per tributs i per multes que han estat anul·lats en l'exercici corrent, l'import de la qual s'abona indegudament al compte 840 *Modificació de drets de pressupostos tancats* (vegeu punt c) de l'apartat 2.2.2).

En el quadre següent es detallen els conceptes i les quantitats que han determinat l'import de la dotació a la provisió carregada al Compte de resultats de l'exercici 2003.

Concepte	Tributs i altres ingressos (cap. 1, 2 i 3)	Transferències corrents (cap. 4)	Ingressos patrimonials (cap. 5)	Total
Estimació dels saldos de deutors de dubtosa cobrabilitat a 31 de desembre de 2003	324.174.000	6.514.971	1.452.033	332.141.004
Menys:				
• Estimació dels saldos de deutors de dubtosa cobrabilitat a 31 de desembre de 2002	295.018.000	6.514.971	667.955	302.200.926
• Provisió de 2002 corresponent als drets per tributs i multes anul·lats en l'exercici 2003	(47.351.573)	(0)	(0)	(1) (47.351.573)
	247.666.427	(6.514.971)	667.955	254.849.353
Total, dotació a la provisió de l'exercici 2003	76.507.573	0	784.078	(2) 77.291.651

Imports en euros, arrodonits.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades dels comptes i estats anuals de l'exercici 2003 facilitats per l'entitat local.

Notes:

(1) Import abonat indegudament al compte 840 *Modificació de drets de pressupostos tancats*.

(2) Import carregat al compte 694 *Dotació a la provisió per a insolvències*.

Encara que no té incidència sobre l'import relatiu al benefici total net de l'exercici, el fet de no haver comptabilitzat l'estimació dels saldos de dubtosa cobrabilitat d'acord amb la resposta de la IGAE abans esmentada va afectar la presentació del Compte de resultats de l'exercici 2003 de la manera següent: els saldos dels subgrups 69 *Dotacions de l'exercici per amortitzacions i provisions* i 79 *Provisions aplicades a la seva finalitat* es trobaven infravalorats en 254.849.353 € i 302.200.926 €, respectivament; així mateix, el saldo deutor del subgrup 84 *Modificacions de drets i obligacions de pressupostos tancats* es trobava també infravalorat en la quantitat de 47.351.573 €.

Cal assenyalar que al tancament de l'exercici 2004 l'Ajuntament va esmenar el criteri de comptabilització pel que fa a la part de la provisió de l'exercici anterior corresponent als drets per tributs i per multes anul·lats en l'exercici corrent, l'import de la qual ja queda reflectit correctament en el compte 794 *Dotació per a insolvències aplicada*.

D'altra banda, pel que fa a la quantificació de la provisió per a insolvències a 31 de desembre de 2003, vegeu comentari en el punt h) d'aquest apartat referent al compte 120 *Provisions a llarg termini*.

f) Altres en concepte de patrimoni i reserves

L'import d'*Altres en concepte de patrimoni i reserves*, de 61.377.140 €, correspon al saldo del compte 112 *Ingressos diferits*, dins el subgrup de comptes 11 denominat *Ingressos per distribuir*, no previst en la ICAL.

L'Ajuntament va crear el compte 112 per recollir la part dels imports cobrats anticipadament (o facturats i pendents de cobrament) pel fet que fan referència a drets amb meritació pluriennal. Així mateix, i com a pas previ a la seva imputació a resultats, l'Ajuntament utilitza el compte 483 *Ingressos anticipats*, a l'efecte de reflectir en el Balanç la part d'aquests drets que es meritara en l'exercici immediatament següent. Aquest compte 483 tampoc no està previst en la ICAL (vegeu punt o) d'aquest apartat).

Cal fer constar que la periodificació d'ingressos indicada s'efectua només en la comptabilitat financera, atès que a efectes pressupostaris l'Ajuntament segueix el criteri de reconèixer els drets en l'exercici en què es facturen i per l'import total facturat (IVA exclòs).

En el quadre següent es detallen els conceptes a què fan referència els imports pendents esmentats:

Concepte	Passiu a llarg termini: Ingressos diferits (compte 112)	Passiu a curt termini: Ingressos anticipats (compte 483)	Total saldos del passiu
Serveis Funeraris de Barcelona, SA (venda d'accions)	10.902.360	540.911	11.443.271
Concessions de sepultures	15.646.837	425.905	16.072.742
Cànon Hotel Miramar	5.529.311	120.203	5.649.514
Cànon pel dret d'ús Port esportiu Sant Adrià	(1) 20.593.419	782.927	(3) 21.376.346
Cànon del dret de superfície Ca l'Aranyó	(2) 6.461.169	(2) 88.509	(3) 6.549.678
Cànon del dret de superfície Carrer Perú	2.244.044	80.002	(3) 2.324.046
Total	61.377.140	2.038.457	63.415.597

Imports en euros, arrodonits.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades dels comptes i estats anuals de l'exercici 2003 facilitats per l'entitat local.

Notes:

- (1) A 31 de desembre de 2003 restava pendent de cobrament un import de 6.623.030 € (IVA exclòs), comptabilitzat dins el saldo del compte 430 *Deutors per drets reconeguts del pressupost corrent*.
- (2) Aquests saldos són improcedents, vegeu explicació de l'operació que els va originar en el punt b) d'aquest mateix apartat.
- (3) Imports incorporats en l'exercici 2003.

L'import total del passiu, d'11.443.271 €, que consta sota la denominació Serveis Funeraris de Barcelona SA (venda d'accions), fa referència a la part que al

tancament de l'exercici 2003 quedava pendent d'imputar a ingressos en concepte de cànon per l'explotació de la gestió dels serveis de cementiri i de cremació, de titularitat municipal, així com pel dret d'ús de determinats actius propietat de l'Ajuntament.

En l'any 1998 l'Ajuntament va vendre a una empresa privada un 49% de les accions de l'empresa Serveis Funeraris de Barcelona SA, de participació íntegrament municipal fins aleshores.

De l'import total cobrat per la venda d'accions, de 63.076.220 €, l'Ajuntament va considerar que una part, de 14.508.432 €, corresponia a la contraprestació derivada del dret a l'explotació dels serveis de titularitat municipal esmentats, per un termini de cinquanta anys, així com del dret d'ús durant el mateix període dels tanatoris de Les Corts i de Collserola i de l'aparcament situat a la cruïlla dels carrers Zamora i Sancho de Ávila.

L'import total de l'ingrés a distribuir en diversos exercicis es va estimar en 14.508.432 €, calculat d'acord amb el valor actual net de les amortitzacions corresponents als actius sobre els quals recau el dret d'ús (mitjançant l'aplicació d'una taxa d'actualització d'un 4% sobre els fluxos d'amortització).

Cal assenyalar que, si bé en el contracte de compravenda d'accions es va especificar que el seu preu de venda, de 63.076.220 €, incloïa la contraprestació per explotació de la gestió dels serveis indicats i pel dret d'ús dels actius, enlloc es va desglossar l'import d'aquesta contraprestació. Per tant, la quantitat estimada de 14.508.432 € hauria d'haver-se comptabilitzat igual que la resta del preu de venda de les accions i no com a ingressos en concepte de producte de concessions i aprofitaments especials a distribuir en diversos exercicis.

D'altra banda, i amb independència del cas concret exposat anteriorment, cal fer constar que la ICAL no contempla la utilització de comptes de periodificació d'ingressos i, per tant, les liquidacions de drets que facin referència a un període superior al de l'exercici s'han d'imputar a ingressos de l'exercici en què es facturen.

L'efecte de no haver comptabilitzat els drets inclosos en aquests comptes d'acord amb el què estableix la ICAL, sobre el Balanç de situació a 31 de desembre de 2003 i sobre el Compte de resultats del mateix exercici, és el següent: els saldos dels comptes de passiu 112 *Ingressos diferits* i 483 *Ingressos anticipats* són improcedents i, per tant, presentaven una sobrevaloració de 61.377.140 € i de 2.038.457 €, respectivament; així mateix, el del compte 130 *Resultats pendents d'aplicació* (o en el seu cas el compte 100 *Patrimoni*) es trobava infravalorat en 34.276.585 € i, pel que fa al Compte de resultats, el saldo del subgrup 71 *Renda de la propietat i de l'empresa* es trobava infravalorat en una quantitat neta de 29.139.012 €.

Val a dir, però, que en la regla 66 de la ICN, que entrarà en vigor a partir de l'1 de gener de 2006, es contempla la utilització del compte 485 *Ingressos anticipats*, dins el subgrup *Ajustaments per periodificació*, per recollir els cobraments anticipats d'ingressos corresponents a l'exercici immediatament següent.

Atès que aquest nou Pla no considera l'agrupació d'*Ingressos a distribuir en diversos exercicis*, la utilització del compte 485 esmentat seria l'única possibilitat permesa per periodificar els ingressos cobrats a la bestreta.

g) Subvencions de capital rebudes

L'Ajuntament enregistra les subvencions de capital atorgades a favor seu en els comptes corresponents del subgrup 14 *Subvencions de capital rebudes*, en el moment en què són exigibles, si bé, al final de l'exercici, i per aquelles subvencions en què el ritme d'exigibilitat del dret no es correspon amb el d'execució de la inversió afectada, es traspasa al compte 484 *Subvencions de capital* (inclòs en el subgrup 48 *Ajustaments per periodificació*) la part proporcional dels drets reconeguts en excés respecte de les obligacions reconegudes per les inversions afectades corresponents.

El saldo que constava a 31 de desembre de 2003 en els comptes del subgrup 14 *Subvencions de capital rebudes* era de 273.626.793 € i la quantitat inclosa en els ajustaments per periodificació de 1.217.677 € (en *Altres en concepte de d'ajustaments per periodificació*, vegeu punt o) d'aquest apartat).

Cal indicar que el tractament comptable aplicat per l'Ajuntament no és el què estableix la ICAL, que no preveu la utilització del compte 484 *Subvencions de capital*, inclòs dins els Ajustaments per periodificació, sinó que les subvencions s'han d'abonar als comptes del subgrup 14 en el moment en què són exigibles, on es mantindran fins al moment en què s'acordi el seu traspàs, total o parcial, al compte 100 *Patrimoni*.

Respecte a aquesta qüestió, s'ha pogut comprovar que en el tancament de l'exercici 2004 l'Ajuntament ha modificat el criteri de comptabilització per a adaptar-lo al que fixa la ICAL, de manera que ja no s'utilitza el compte 484 esmentat.

h) Altres en concepte de provisions

L'import d'*Altres en concepte de provisions*, de 51.444.489 €, correspon al saldo del compte no previst en la ICAL 120 *Provisions a llarg termini*, creat per l'Ajuntament per cobrir els possibles compromisos futurs de caràcter genèric derivats de reclamacions i sentències de litigis en curs.

En el quadre següent es desglossen els conceptes més significatius als quals va destinada aquesta provisió:

Concepte	Import
Per liquidacions d'IAE dels exercicis 1992, 1993 i 1994 a les caixes d'estalvi	24.400.000
Altres provisions menors	22.448.520
Provisió en els comptes de Promoció Ciutat Vella, SA (Procivesa)	(*) 4.595.969
Total	51.444.489

Imports en euros, arrodonits.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades dels comptes i estats anuals de l'exercici 2003 facilitats per l'entitat local.

(*) Provisió enregistrada en els comptes de l'extingida societat municipal Procivesa, el saldo de la qual es va incorporar als comptes de l'Ajuntament en l'any 2003, vegeu punt e) de l'apartat 2.2.2.

A més de la incorporació del saldo provinent de Procivesa, en l'exercici 2003 aquest compte no va tenir cap més moviment que un augment de 6 M€, amb càrrec al compte 649 *Despeses diverses*, a l'efecte de deixar el saldo a 31 de desembre de 2003 d'acord amb l'estimació global efectuada per la Direcció dels Serveis Jurídics de l'Ajuntament.

Cal tenir present que, si bé la ICAL no inclou cap compte per recollir aquest tipus de provisions, en la regla 62 de la ICN es preveu la utilització d'un compte titulat *Provisió per a responsabilitats*, per registrar l'import estimat per fer front a responsabilitats, probables o certes, procedents de litigis en curs, d'indemnitzacions o d'obligacions pendents de quantia indeterminada.

D'altra banda, pel que fa a l'import de 24,4 M€ inclòs en el saldo, aquest fa referència a la provisió creada per l'Ajuntament per cobrir la possible anul·lació d'unes quantitats que constaven pendents de cobrament, per un total de 24,59 M€, per unes liquidacions de l'Impost sobre activitats econòmiques (IAE) dels exercicis 1992, 1993 i 1994, practicades en l'any 1996 a les caixes d'estalvi, les quals es trobaven recorregudes per aquestes entitats enfront dels tribunals.

Respecte a la pràctica comptable emprada per a registrar aquesta eventualitat, cal indicar que l'Ajuntament no hauria d'haver dotat una provisió d'aquest tipus, atès que no es tracta de fer front a una possible despesa, sinó que, en tot cas, aquest import hauria d'haver-se considerat en l'estimació de la provisió per a insolvències (vegeu punt e) d'aquest apartat).

Cal fer constar que en l'informe d'Intervenció referit a la Liquidació del pressupost de l'exercici 2003 es va posar de manifest aquest fet, atès que, per a la determinació del Romanent de tresoreria es dedueix només l'import de la provisió per a insolvències i no la resta de les provisions comptabilitzades.

Val a dir que amb data 20 de gener de 2005 el Tribunal Constitucional va dictar la sentència núm. 10/2005, favorable als interessos de l'Ajuntament.

i) Fiances i dipòsits rebuts a llarg termini

L'Ajuntament no utilitza els comptes que preveu la ICAL per reflectir els imports rebuts i pendents de retornar en concepte de fiances i dipòsits; comptes inclosos en els subgrups 18 *Fiances i dipòsits rebuts a llarg termini* i 52 *Fiances i dipòsits rebuts a curt termini*, els moviments dels quals són d'origen pressupostari.

En lloc d'això, l'Ajuntament comptabilitza tots els imports rebuts per aquests conceptes en el compte de caràcter genèric 519 *Altres creditors no pressupostaris*, els moviments del qual no tenen un reflex pressupostari.

Tanmateix, l'Ajuntament classifica en el passiu permanent del Balanç de situació la part corresponent als dipòsits rebuts com a garantia per a cobrir la reparació dels possibles desperfectes ocasionats per la utilització privativa del domini públic, en el cas dels guals, així com per la utilització d'elements urbanístics (saldos dels subcomptes 519.00710 i 519.00711, respectivament), que a 31 de desembre de 2003 era de 12.360.413 €.

Cal assenyalar, a més, que el fet de no emprar els comptes establerts per la ICAL per a la comptabilització de les fiances afecta negativament el càlcul del Romanent de tresoreria, penalitzant-lo (vegeu punt d) de l'apartat 2.2.4).

D'acord amb la informació facilitada per l'Ajuntament, a més de l'import ja indicat de 12.360.413 €, el saldo a 31 de desembre de 2003 del compte 519 *Altres creditors no pressupostaris* incloïa una quantitat d'almenys 15.357.624 € que corresponia també a fiances i/o dipòsits rebuts pendents de retornar.

S'ha pogut comprovar que, per al tancament de l'exercici 2004, l'Ajuntament ha creat el compte 180 *Fiances a llarg termini* i ha reclassificat els saldos dels subcomptes esmentats referits als guals i als elements urbanístics. Així mateix, s'han donat les instruccions pertinents perquè, a partir de l'exercici 2005, aquestes fiances tinguin un tractament pressupostari.

j) Altres en concepte de deutes a llarg termini

El saldo, de 164.179.000 €, d'*Altres en concepte de deutes a llarg termini* correspon al del compte 199 *Transferències pluriennals*, creat per l'Ajuntament, el qual és equivalent al del compte 221 *Infraestructures i béns destinats a l'ús general*.

L'any 1994 l'Ajuntament va crear aquest compte per reflectir l'estimació de la part pendent de les aportacions anuals a transferir a HOLSA en concepte d'amortització del principal (vegeu l'explicació de l'origen i del funcionament d'aquest compte en el punt a) d'aquest apartat).

Tal com es va observar en l'informe de fiscalització de l'exercici 1994, i també d'acord amb la resposta de la IGAE, de 23 de setembre de 1996, a la consulta plantejada pel mateix Ajuntament amb relació a l'enregistrament comptable d'aquesta operació, la comptabilització del compromís de transferir fons a HOLSA fins a l'any 2009 no hauria d'haver-se comptabilitzat com un passiu a llarg termini, sinó que hauria de constar enregistrat en els comptes de control pressupostari del grup zero per l'import total de les transferències corrents i de capital a fer durant els exercicis següents al del tancament.

Anualment, a l'hora d'elaborar el pressupost de l'exercici següent, caldria dotar els crèdits en concepte de transferències, corrents i de capital, pels imports destinats a sufragar la despesa financera i l'amortització del capital, respectivament, disminuint, a la vegada, l'import dels compromisos de despesa amb càrrec a exercicis futurs.

k) Administració de recursos per compte d'altres ens públics

Respecte als comptes del subgrup 46 *Deutors i creditors per administració de recursos per compte d'altres ens públics*, cal indicar que, tot i que l'Ajuntament va manifestar que a partir del tancament de l'exercici 1995 reflectiria en el Balanç de situació els saldos desagregats dels comptes corresponents, en l'exercici 2003 continua reflectint en el passiu del Balanç el saldo net del subgrup, de 14.502.888 €, el qual equival al del compte 463 *Ens públics per ingressos pendents de liquidar*, de caràcter creditor.

D'acord amb la ICAL, en el Balanç de situació de l'Ajuntament a 31 de desembre de 2003 hauria de constar, a més, els saldos dels comptes 460 *Deutors per drets reconeguts de recursos d'altres ens públics* i 462 *Ens públics per drets a cobrar* (en l'actiu i en el passiu a curt termini, respectivament), ambdós de 16.883.989 €. Prèviament, però, haurien d'haver-se fet els assentaments de tancament de l'exercici mitjançant els quals es deixen a zero els saldos dels comptes 461 *Drets anul·lats per recursos d'altres ens públics* i 464 *Devolució d'ingressos per recursos d'altres ens públics*, de caràcter creditor i deutor, respectivament.

l) Entitats públiques

L'import d'*Entitats públiques* que consta al passiu del Balanç, de 22.815.477 €, inclou els saldos dels comptes següents:

Compte	Concepte	Import
475	Hisenda Pública, creditora per conceptes fiscals	5.599.257
477	Seguretat Social, creditora	17.221.192
478	Hisenda Pública, IVA repercutit	(4.972)
479	Hisenda Pública, creditora per IVA	0
	Total	22.815.477

Imports en euros, arrodonits.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades dels comptes i estats anuals de l'exercici 2003 facilitats per l'entitat local.

El saldo del compte 477 *Seguretat Social creditora*, de 17.221.192 €, correspon a l'import pendent de pagament per les quotes de Seguretat Social (tant la quota a càrrec de l'Ajuntament com la retinguda als treballadors) corresponents als mesos d'octubre, novembre i desembre de 2003.

Aquest saldo fa referència a tres mesos en virtut de la Resolució número 7 de la Tresoreria General de la Seguretat Social, del 6 d'agost de 1987, mitjançant la qual es va autoritzar l'Ajuntament a diferir en dos mesos, a partir del termini de liquidació reglamentari, la liquidació i el pagament de les quotes per Seguretat Social. Per tant, el deute que ha de constar al tancament de l'exercici és el corresponent als tres últims mesos de l'any.

Pel que fa al reflex comptable d'aquest deute, cal indicar que el saldo del compte 477 indicat, de caràcter no pressupostari, hauria d'incloure només la part relativa a les quotes retingudes als treballadors, atès que, d'acord amb la ICAL, la part corresponent a la quota patronal hauria de romandre dins el saldo del compte 400 *Creditors per obligacions reconegudes. Pressupost corrent*.

L'origen d'aquesta incorrecció està en l'assentament mensual realitzat (juntament amb la comptabilització del pagament de nòmines) amb l'objecte d'enregistrar un pagament pressupostari en formalització i traspasar l'import pendent per la quota patronal de Seguretat Social al compte no pressupostari 477 esmentat.

Quant al saldo del compte 478 *Hisenda pública, IVA repercutit*, de 4.972 €, de caràcter deutor, cal indicar que és contrari al signe que hauria de tenir d'acord amb els moviments fixats en la ICAL per a aquest compte. Val a dir que aquest saldo és el mateix que l'existent a l'inici de l'exercici i, per tant, probablement es va produir per moviments incorrectes efectuats en exercicis anteriors a 2003.

m) Ingressos pendents d'aplicació

El saldo creditor a 31 de desembre de 2003 del compte 554 *Ingressos pendents d'aplicació*, de 7.495.342 €, correspon a l'import net dels saldos d'un conjunt de subcomptes els quals són de caràcter creditor i també de caràcter deutor, per uns totals d'11.902.115 € i de 4.406.773 €, respectivament.

Pel que fa als subcomptes amb saldos deutors i, per tant, de signe contrari al que ha de resultar d'acord amb la naturalesa de les operacions imputables al compte 554 esmentat, aquests s'originen per una sèrie de moviments de caràcter transitori enregistrats per l'Ajuntament entre els diferents subcomptes que componen el compte 554, els quals, si bé no afecten el saldo net dels ingressos pendents d'aplicació, no estan previstos en la ICAL.

n) Altres en concepte de partides pendents d'aplicació

L'import d'*Altres en concepte de partides pendents d'aplicació*, de 2.167.037 €, està integrat pels saldos dels comptes següents:

Compte	Concepte	Import
517	Incidències pendents d'aplicació	1.611.501
589	Pagaments i cobraments per formalització (pagaments pendents de realitzar)	555.536
	Total	2.167.037

Imports en euros, arrodonits.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades dels comptes i estats anuals de l'exercici 2003 facilitats per l'entitat local.

L'aplicació donada per l'Ajuntament a aquests comptes és la següent:

- El compte 517 *Incidències pendents d'aplicació* és un compte que no està previst en la ICAL i, encara que arran de l'informe de fiscalització de l'exercici 1994, l'Ajuntament va manifestar la seva intenció d'utilitzar en lloc seu, a partir de l'1 de gener de 1997, el compte 554 *Ingressos pendents d'aplicació* (atès que els conceptes recollits en el compte 517 són en realitat cobraments pendents d'aplicació), aquest canvi no es va produir i en l'exercici 2003 l'Ajuntament continuava emprant indegudament aquest compte.

Tot i això, aquest fet no té un efecte significatiu sobre la presentació dels saldos en el Balanç de situació.

- El saldo del compte 589 *Formalització*, de 555.536 €, —presentat en el Balanç de l'Ajuntament sota la denominació de Pagaments pendents de realitzar—, correspon íntegrament al d'un subcompte titulat *Pagaments mitjançant xec o transferència*, el qual és utilitzat per reflectir transitòriament, mentre no són descomptats en el compte corrent obert en l'entitat financera, els imports pagats als creditors mitjançant aquests tipus de pagament.

Cal indicar que l'abonament en els comptes de tresoreria corresponents s'ha d'enregistrar en el moment en què es lliura el xec al creditor o es comunica l'ordre de transferència al l'entitat financera, amb independència de la data en què sigui descomptat en el compte corrent. A més, la ICAL només preveu el compte 589 *Formalització* per recollir cobraments i pagaments que es

compensen, sense que s'hagi produït un moviment real d'efectiu i, per tant, sempre ha de reflectir un saldo igual a zero.

El fet exposat afecta la presentació dels saldos en el Balanç de situació a 31 de desembre de 2003 en el sentit que, tant els saldos de l'actiu referits a Bancs i institucions de crèdit, com els del passiu relatius a Partides pendents d'aplicació, es trobaven sobrevalorats en 555.536 €.

o) Altres en concepte d'ajustaments per periodificació

L'import d'*Altres en concepte d'ajustaments per periodificació*, de 20.294.652 €, es compon dels saldos dels comptes no previstos en la ICAL següents:

Compte	Concepte	Import	
483.13	Ingressos anticipats (per venda terrenys Can Tunis Nou)	(1)	6.010.121
483	Ingressos anticipats (per altres conceptes)	(2)	2.038.457
484	Subvencions de capital	(3)	1.217.677
485	Periodificacions d'immobilitzat	(4)	11.028.397
	Total		20.294.652

Imports en euros, arrodonits.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades dels comptes i estats anuals de l'exercici 2003 facilitats per l'entitat local.

Notes:

- (1) A 31 de desembre de 2003 restava pendent de cobrament l'import de la bestreta facturada en l'any 2003, de 1.202.024 € (IVA exclòs), comptabilitzat dins el saldo del compte 430 *Deutors per drets reconeguts del pressupost corrent*.
- (2) La utilització d'aquest compte s'explica en el punt f) d'aquest apartat.
- (3) La utilització d'aquest compte s'explica en el punt g) d'aquest apartat.
- (4) Saldo per operacions generades íntegrament en l'exercici 2003.

El saldo del compte 485 denominat *Periodificacions d'immobilitzat*, d'11.028.397 €, fa referència a les quantitats que l'Ajuntament ha de pagar en els exercicis posteriors a 2003, per la compra d'uns immobles amb pagament ajornat a terminis (l'últim venciment l'any 2007).

Tot i que l'informe del Secretari respecte a aquests expedients d'adquisició amb pagament a terminis va ser favorable, cal fer constar que la normativa vigent prohibeix a les entitats locals el pagament ajornat del preu dels contractes.

Consegüentment, atès que la ICAL no preveu cap compte per comptabilitzar aquestes operacions (ni tampoc la ICN) —per no estar contemplada expressament aquesta possibilitat per a les entitats locals—, l'Ajuntament va emprar el sistema previst en el PGCP, el qual estableix que la imputació pressupostària de la compra d'immobilitzat s'ha d'efectuar d'acord amb el venciment dels terminis.

p) Altres en concepte de comptes de control pressupostari

Tot i que l'Ajuntament té definits els comptes de control pressupostari relatius als compromisos d'ingressos d'exercicis posteriors d'acord amb el què estableix la ICAL, en el Balanç de situació que elabora els saldos dels comptes corresponents es presenten amb signe negatiu i en sentit invers a l'establert. Per aquest motiu en el Balanç de situació que es mostra en l'apartat 2.2, aquesta Sindicatura ha classificat els saldos corresponents, de 3.975.113 €, en *Altres en concepte de comptes de control pressupostari*, també amb signe negatiu.

2.2.2. Compte de resultats

A continuació s'exposen les observacions relatives al Compte de resultats, si bé, atès que una gran part dels aspectes observats en l'apartat anterior referit al Balanç de situació té connexió amb aquest Compte, només se'n fa una breu referència.

a) Despeses financeres

L'Ajuntament enregistra el desglossament de les despeses financeres, segons el tipus d'endeutament que les origina, en diversos subcomptes inclosos dins els comptes 621 *Despeses d'emissió, modificació i cancel·lació* i 623 *Interessos*, quan aquesta diferenciació s'ha d'efectuar a través dels comptes determinats per la ICAL.

D'altra banda, utilitza el compte no previst per la ICAL 628 *Despeses diferides* per comptabilitzar la part de les despeses amortitzables imputable al resultat de l'exercici, quan per reflectir aquesta despesa la ICAL preveu el compte 697 *Amortització de despeses*.

b) Despeses per transferències de capital

Tal com s'ha explicat en el punt c) de l'apartat 2.2.1, l'Ajuntament comptabilitza en els comptes 249 *Avançaments a compte* i 239 *Avançaments a compte d'immobilitzat*, les transferències de capital que lliura, respectivament, bé als seus ens dependents o bé a consorcis o a altres entitats públiques, a fi que aquests gestionin inversions per compte del mateix Ajuntament, en lloc d'aplicar aquestes despeses als comptes corresponents del subgrup 68 *Transferències de capital*, del Compte de resultats, tal com preveu la ICAL.

c) Despeses per la dotació de l'exercici a les provisions

En el Balanç de sumes i saldos de l'Ajuntament a 31 de desembre de 2003 constava un saldo en el compte 694 *Dotació a la provisió per ingressos tributaris*, per l'estimació per insolvències efectuada al tancament de l'exercici relativa a aquests tipus d'ingressos, i també un saldo en el compte 794 *Provisió aplicada a la seva finalitat*, per l'anul·lació de la provisió de l'exercici anterior, neta de la part corresponent als drets pendents anul·lats en l'exercici (abonada indegudament al compte 840 *Modificació de drets de pressupostos tancats*). Malgrat això, en el Compte de resultats es van compensar aquests saldos, amb la qual cosa, a més de produir-se una inconsistència entre ambdós estats, només es va reflectir la despesa (vegeu major explicació en el punt e) de l'apartat 2.2.1).

D'altra banda, l'Ajuntament utilitza el compte no previst per la ICAL 699 *Provisions diverses*, per comptabilitzar la dotació de l'exercici referida al compte, tampoc no previst, 296 *Provisió per inversions en infraestructures Llevant (Sant Adrià)*, vegeu comentari en el punt c) de l'apartat 2.2.1, així com la dotació de l'exercici corresponent a la provisió per depreciació d'inversions financeres, la qual, d'acord amb la ICAL, s'ha d'imputar al compte 830 *Resultats de la cartera de valors*, tal com s'explica en el punt f) d'aquest mateix apartat.

Així mateix, i en contra de la sistemàtica exposada en el paràgraf anterior, l'Ajuntament imputa la dotació de l'exercici referida al compte, tampoc no previst per la ICAL, 120 *Provisions a llarg termini* (analitzat en el punt h) de l'apartat 2.2.1), en el compte 649 *Despeses diverses*, compte que no està indicat per a imputar aquest tipus de despesa.

d) Comptes del subgrup 71 *Renda de la propietat i de l'empresa*

Tal com s'ha explicat en el punt f) de l'apartat 2.2.1, la ICAL no contempla la utilització de comptes de periodificació d'ingressos liquidats i cobrats en l'exercici, encara que l'aprofitament dels drets per part de tercers faci referència a períodes superiors a l'exercici. Per tant, les quantitats abonades en l'exercici en el compte del passiu 112 *Ingressos diferits*, relatives a cànon i a concessions, haurien d'haver-se aplicat íntegrament als comptes corresponents del subgrup 71 *Renda de la propietat i de l'empresa* del Compte de resultats.

e) Compte 822 *Altres resultats extraordinaris*

L'Ajuntament ha desglossat aquest compte en dos subcomptes: un referit al resultat de la liquidació i incorporació dels comptes de l'extingida empresa municipal Procivesa, amb un saldo negatiu de 21.878 €, i l'altre referit a altres conceptes diversos, amb un saldo positiu de 52.386.912 €.

L'explicació i les observacions que es fan sobre aquests dos subcomptes s'exposa tot seguit:

- Amb data 27 de març de 2003 es va formalitzar la dissolució i liquidació de l'empresa municipal Procivesa i es va inscriure en el Registre Mercantil l'escriptura de cessió a l'Ajuntament dels seus actius i passius, d'acord amb el Balanç de liquidació a aquella data.

El resum del Balanç de liquidació de Procivesa a 27 de març de 2003 és el següent:

Actiu	Import	Passiu	Import
Terrenys i construccions	(1) 21.845.719	Capital	(1) 10.217.060
Altres inversions financeres	(2) 237.061	Diferències ajust euros	(1) 239
Entitats públiques	(2) 14.485	Provisions a llarg termini	(1) 4.595.969
Fiances i dipòsits	(2) 4.695	Creditors comercials del grup	(2) 6.970.993
Tresoreria	(2) 45.244	Creditors comercials	(2) 355.902
		Entitats públiques	(2) 1.632
		Bestretes de clients	(2) 5.409
Total actiu	22.147.204	Total passiu	22.147.204

Imports en euros, arrodonits.

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació facilitada per l'entitat local.

Notes:

- (1) Aquests saldos es van incorporar als comptes de l'Ajuntament en l'exercici 2003. El seu import net és de 7.032.451 €, deutor.
- (2) Els saldos d'aquests comptes no es van incorporar als de l'Ajuntament fins a l'exercici 2004. L'import total net és de 7.269.512 €, creditor.

Així mateix, els saldos que a la data indicada constaven en els comptes de l'Ajuntament en relació amb Procivesa eren els següents: un saldo de 9.058.538 € en el compte relatiu a la inversió financera i un altre saldo deutor de 8.213.089 €, corresponent a unes bestretes lliurades a la societat a compte de la liquidació (val a dir que, en el Balanç de Procivesa, aquestes bestretes consten en el passiu per un import de 6.970.993 €).

Cal indicar que, tot i que la cessió es va produir en l'exercici 2003, a 31 de desembre de 2003 l'Ajuntament no havia integrat en els seus comptes la totalitat dels actius i dels passius de Procivesa, sinó que només va incorporar, mitjançant assentaments d'accés directe, els saldos referits a Terrenys i construccions, pel que fa a l'actiu, i els corresponents a Capital, a Diferències per ajust d'euros i a Provisions a llarg termini, pel que fa al passiu.

Consegüentment, el resultat negatiu de 21.878 €, reflectit en el subcompte de resultats extraordinaris per aquesta incorporació parcial (inclosos els subsegüents assentaments d'eliminació dels saldos existents en els comptes de l'Ajuntament) no és el que hauria correspost si s'hagués efectuat la integració total.

- Respecte a l'altre subcompte inclòs en el compte 822 *Altres resultats extraordinaris*, en el quadre següent es detallen els conceptes dels imports imputats més significatius:

Concepte	Import
Cancel·lació anual HOLSA	(*) 40.075.670
Liquidació definitiva PMTE exercici 2002	9.513.194
Altres, efecte net	2.798.048
Total (resultat positiu)	52.386.912

Imports en euros, arrodonits.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades dels comptes i estats anuals de l'exercici 2003 facilitats per l'entitat local.

(*) Analitzat en el punt a) de l'apartat 2.2.1.

Llevat de la quantitat relativa a la cancel·lació anual del l'import enregistrat en el passiu per les aportacions a HOLSA, en general, l'Ajuntament ha comptabilitzat indegudament en aquest subcompte ingressos i despeses que, tot i que es liquiden a efectes pressupostaris en l'exercici corrent, fan referència a exercicis anteriors, en lloc d'haver-les aplicat en el compte corresponent establert en la ICAL, d'acord amb la seva naturalesa.

Val a dir que aquesta aplicació comptable indeguda s'ha corregit parcialment en l'exercici 2004 i que, segons manifestacions de l'Ajuntament, en l'exercici 2005 ja no es produirà.

f) Compte 830 *Resultats de la cartera de valors*

L'Ajuntament no recull en el compte 830 *Resultats de la cartera de valors* els assentaments de càrrec i d'abonament, fixats en la ICAL, corresponents a la dotació a la provisió per depreciació d'inversions financeres al tancament de l'exercici i per l'anul·lació de la provisió existent al tancament de l'exercici precedent, respectivament. En el seu lloc, l'Ajuntament ha utilitzat el compte no previst 699 titulat *Provisions diverses*.

g) Compte 840 *Modificació de drets i d'obligacions de pressupostos tancats*

Tal com s'ha explicat en el punt e) de l'apartat 2.2.1, referit a la provisió dels saldos de dubtós cobrament, l'Ajuntament ha abonat indegudament en el compte 840 *Modificació de drets i d'obligacions de pressupostos tancats* un import de 47.351.573 €. La contrapartida d'aquest assentament ha estat un càrrec pel mateix import al compte 694 *Dotació a la provisió per a insolvències*.

A causa d'aquest fet el saldo del compte 840 esmentat, de 2.877.101 €, és incongruent amb el que consta en concepte de drets anul·lats, en l'Estat demostratiu dels drets a cobrar procedents de pressupostos tancats.

2.2.3. Liquidació del pressupost

A més dels aspectes amb incidència pressupostària ja esmentats en els dos apartats anteriors, els altres fets més destacables observats amb relació a la informació reflectida en la Liquidació del pressupost són els següents:

a) Pressupostació inicial de les inversions

En aplicació del Decret d'Alcaldia de 3 d'abril de 1997, l'Ajuntament pressuposta inicialment en el capítol 6 *Inversions reals* els imports que transferirà durant l'exercici als seus ens dependents i/o a les empreses en què l'Ajuntament té participació majoritària, a fi que aquests ens executin inversions per compte del mateix l'Ajuntament en lloc de pressupostar aquestes quantitats directament en el capítol 7 *Transferències de capital* i, d'aquesta manera, evitar el gran nombre de modificacions de crèdit que s'han de realitzar, generalment al començament de l'exercici (transferències de crèdit del capítol 6 al 7).

Aquest fet també es va posar de manifest en l'informe de la Intervenció General.

b) Modificacions de crèdit

Per a algunes de les modificacions de crèdits pressupostaris en què l'aprovació per part del Ple era un requisit, l'Ajuntament va realitzar alguns dels tràmits preceptius en l'exercici següent al del pressupost afectat i, per tant, fora del seu termini de vigència.

En el quadre següent es mostren els expedients de modificació de crèdits del pressupost de l'exercici 2003 a què fa referència el paràgraf anterior:

Número d'expedient	Import de la modificació	Data aprovació inicial	Publicació BOP (apr. inicial)	Data aprovació definitiva	Publicació BOP (apr. definitiva)
3-107/2003	8.042.350	28.11.2003	10.12.2003	(1) 5.1.2004	(3)
3-129/2003	20.751.639	28.11.2003	10.12.2003	(1) 5.1.2004	(3)
4-1/2003	248.836	28.11.2003	10.12.2003	(1) 5.1.2004	(3)
4-2/2003	200.805	22.12.2003	31.12.2003	(2) 2004	(3)
3-116/2003	2.168.930	22.12.2003	31.12.2003	6.4.2004	20.4.2004
3-165/2003	687.354	22.12.2003	31.12.2003	6.4.2004	20.4.2004

Imports en euros, arrodonits.

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació facilitada per l'entitat local.

Notes:

- (1) Data de finalització del termini legal d'exposició al públic i d'aprovació definitiva, segons consta en el document emès per Intervenció el 12 de gener de 2004.
- (2) Informació no disponible, però que, en tot cas, ha de correspondre a l'any 2004.
- (3) Per a aquests expedients no consta la publicació de l'acord d'aprovació definitiva al BOP, tràmit que és preceptiu, d'acord amb la normativa.

Cal fer constar que la tramitació de les modificacions pressupostàries, inclosa la publicació de l'acord d'aprovació definitiva, ha de concloure necessàriament dins l'exercici econòmic en què han de tenir vigència; en cas contrari, aquestes modificacions són ineficaces i, consegüentment, les despeses imputades amb càrrec als crèdits pressupostaris habilitats són nul·les.²

D'altra banda, en l'informe preceptiu de la Intervenció referit a la Liquidació del pressupost de l'Ajuntament de l'exercici 2003, i en relació amb les modificacions pressupostàries, es posa de manifest el gran nombre de transferències de crèdit realitzades sobre els crèdits de partides afectades o modificades, sense que, en la majoria dels casos, estiguessin suficientment justificades, i es fa una referència explícita a les limitacions establertes en la normativa respecte a aquest particular.

c) Reconeixement de les permutes d'immobilitzat

L'Ajuntament va seguir el criteri de reconèixer pressupostàriament, en ingressos i en despeses, la valoració total dels béns per les permutes d'immobilitzat realitzades, quan, d'acord amb el que estableix la regla 208 de la ICAL, només s'han de reconèixer en el pressupost les compensacions en metàl·lic que es puguin produir per les diferències de valor existents entre les taxacions dels béns objecte de la permuta.

Cal fer constar que en l'exercici 2004 l'Ajuntament ha modificat el criteri de comptabilització de les permutes per adaptar-lo al que estableix la ICAL.

d) Criteri per al reconeixement de les transferències i/o aportacions (concedides i rebudes) als ens dependents

L'Ajuntament i els seus ens dependents no sempre apliquen un criteri unificat en relació amb el reconeixement de les despeses i dels ingressos per transferències i/o altres aportacions, concedides i rebudes, de manera que els imports comptabilitzats en els respectius estats de la Liquidació del pressupost siguin consis-

2. Atès el que l'Ajuntament exposa en l'al·legació núm. 7, s'ha modificat la versió inicial dels tres primers paràgrafs d'aquest punt b) que era la següent:

"En alguns casos l'Ajuntament va prendre acords de modificació de crèdits pressupostaris en l'exercici següent al del pressupost afectat i, per tant, fora del seu termini de vigència.

Així, en el cas del pressupost de l'exercici 2003 i per a algunes de les modificacions en què era un requisit la seva aprovació per part del Ple, la data de finalització del termini establert per a la presentació de reclamacions i, per tant, la publicació de l'acord d'aprovació definitiva en el BOP, no es va produir fins a l'any 2004. Igualment, per a algunes de les modificacions efectuades mitjançant transferència de crèdit, la data del Decret d'Alcaldia pel qual es van aprovar és de l'any 2004.

Cal fer constar que la tramitació de les modificacions pressupostàries ha de concloure necessàriament dins l'exercici econòmic en què han de tenir vigència; en cas contrari, aquestes modificacions són ineficaces i, consegüentment, les despeses imputades amb càrrec als crèdits pressupostaris habilitats són nul·les."

tents, tant pel que fa a l'exercici, a l'import i/o a l'aplicació pressupostària, com pel que fa, si escau, al pagament o cobrament mitjançant la seva compensació.

Val a dir que la necessitat d'unificar criteris al respecte ja es va posar de manifest en l'informe de fiscalització de l'exercici 1994 i que, en les al·legacions a l'esmentat informe l'Ajuntament va declarar que havia redactat uns "Procediments comptables dels ens que integren el grup Ajuntament de Barcelona" els quals fixaven uns criteris d'homogeneïtat i de consolidació. Tot i això, en l'informe d'Intervenció referit al Compte general de l'exercici 2003 aquesta mancança es torna a fer palesa. Aquest és el cas, per exemple, de l'augment de la inversió en l'empresa municipal 22 Arroba BCN, SA, comptabilitzat per l'Ajuntament en l'any 2003, quan aquesta empresa no va enregistrar l'ampliació del seu capital social fins a l'any 2004 (vegeu explicació en el punt b) de l'apartat 2.2.1).

Respecte a aquesta qüestió cal indicar que al tancament de l'exercici 2004 el nombre de partides en conciliació s'havia reduït considerablement, segons es desprèn de l'informe d'Intervenció referit al Compte general de l'exercici 2004.

e) Determinació de les desviacions de finançament

L'Ajuntament no identifica de manera individualitzada, per a cada un dels projectes de despesa, aquelles dades mínimes que són necessàries per fer un seguiment adequat de les despeses amb finançament afectat. Així mateix, continua sense fer el seguiment de les despeses finançades amb els recursos procedents de les operacions d'endeutament, tal com ja es va exposar en l'informe de fiscalització referit a l'exercici 1994.

A causa d'aquests fets no es determinen correctament, d'acord amb el que estableix la ICAL, les desviacions de finançament que cal considerar per obtenir el Resultat pressupostari ajustat i el Romanent de tresoreria afectat a despeses, sinó que, en lloc d'això, els imports reflectits per l'Ajuntament com a desviacions són els corresponents als imports obtinguts a l'efecte de realitzar a començaments de l'exercici següent la modificació de crèdit per incorporació de romanents de crèdit de despeses amb finançament afectat, càlcul que no té res a veure amb el que s'ha de fer per obtenir les desviacions de finançament.

Cal indicar que en l'informe d'Intervenció referit a la Liquidació del pressupost de l'exercici 2003, així com en el relatiu al Compte general del mateix exercici, també es va posar de manifest l'existència de deficiències en la informació disponible a l'efecte d'obtenir les desviacions de finançament.

2.2.4. Estat del romanent de tresoreria

Primerament cal fer constar que, tot i que l'Estat del romanent de tresoreria és un dels estats bàsics del retiment de comptes dels ens locals, l'Ajuntament no l'inclou entre aquells que són objecte d'auditoria anual per part d'auditors independents; fet que ja es va esmentar en l'informe emès per aquesta Sindicatura referit a l'any 1994.

Les observacions que es fan sobre les dades que consten en els diferents epígrafs de l'Estat del romanent de tresoreria a 31 de desembre de 2003 s'exposen a continuació:

a) Deutors pendents de cobrament d'operacions no pressupostàries

Dins l'epígraf de *Deutors pendents de cobrament d'operacions no pressupostàries* l'Ajuntament no ha inclòs els saldos dels comptes de caràcter deutor següents: 473 *Hisenda Pública, IVA suportat* i 474 *Hisenda Pública, deutora per IVA*, per uns imports de 7 € i de 26.290.849 €, respectivament, els quals s'han deduït de l'import que consta en l'epígraf de *Creditors pendents de pagament d'operacions no pressupostàries*, en contra del que estableix la ICAL.

Respecte a aquest fet, que ja es va observar en l'informe de fiscalització referit a l'any 1994, l'Ajuntament va manifestar que seria corregit en els comptes a partir de l'exercici 1995.

b) Estimació dels saldos de dubtós cobrament

En l'epígraf de *Saldos de dubtós cobrament* l'Ajuntament ha reflectit una quantitat de 332.141.004 €. Aquest import no inclou la provisió de 24.400.000 € per les liquidacions d'IAE practicades l'any 1996 a les caixes d'estalvi, tal com s'ha indicat en el punt h) de l'apartat 2.2.1.

c) Cobraments pendents d'aplicació definitiva

L'epígraf de *Cobraments pendents d'aplicació definitiva* es compon dels conceptes i imports següents:

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA – INFORME 21/2005

Compte	Concepte	Import
554	Cobraments pendents d'aplicació per canals de cobrament (compte de caràcter creditor)	7.495.342
	menys:	
55423	Interessos	(6.224)
55490	Altres ingressos pendents d'aplicació	(11.884)
55480101	Compte restringit de La Caixa – Autoliquidacions	(3.923.455)
	Subtotal, net	3.553.779
517	Incidències pendents d'aplicació (compte de caràcter creditor)	(*) 1.611.501
	menys:	
51788	Incidències autoliquidacions	(224.458)
	Subtotal, net	1.387.043
	Total	4.940.822

Imports en euros, arrodonits.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades dels comptes i estats anuals de l'exercici 2003 facilitats per l'entitat local.

(*) Compte no previst en la ICAL, l'import correspon en realitat a cobraments pendents d'aplicació, tal com es comenta en el punt n) de l'apartat 2.2.1.

d) Creditors pendents de pagament d'operacions no pressupostàries

En l'epígraf de *Creditors pendents de pagament d'operacions no pressupostàries* l'Ajuntament ha inclòs els imports següents:

Compte	Concepte	Import
473	Hisenda Pública, IVA suportat	(1) (7)
474	Hisenda Pública, deutora per IVA	(1) (26.290.849)
475	Hisenda Pública, creditora per conceptes fiscals	5.599.257
477	Seguretat Social, creditora	(2) 17.221.192
478	Hisenda Pública, IVA repercutit	(3) (4.972)
479	Hisenda Pública, creditora per IVA	0
		(3.475.379)
510	Dipòsits rebuts	7.356.882
512	Entitats de previsió social funcionaris	0
515	Operacions de tresoreria	391.203
518	Creditors per IVA	2.997.104
519	Altres creditors no pressupostaris	(4) 29.275.960
	menys:	
	Fiances classificades com a llarg termini en el Balanç de situació	(4) (12.360.412)
		27.660.737
	Total	24.185.358

Imports en euros, arrodonits.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades dels comptes i estats anuals de l'exercici 2003 facilitats per l'entitat local.

Notes:

- (1) Compte de caràcter deutor el saldo del qual hauria d'haver-se inclòs en l'epígraf de *Deutors pendents de cobrament d'operacions no pressupostàries* (vegeu punt a) d'aquest apartat).
- (2) Inclou la part corresponent a la quota patronal, la qual hauria d'estar inclosa dins l'epígraf de *Creditors pendents de pagament del pressupost corrent* (vegeu explicació en el punt l) de l'apartat 2.2.1).
- (3) El saldo deutor d'aquest compte és contrari a la seva naturalesa (vegeu punt l) de l'apartat 2.2.1).
- (4) Correspon a fiances rebudes (vegeu comentari en el punt i) de l'apartat 2.2.1).

Tal com s'ha indicat en el punt i) de l'apartat 2.2.1, l'Ajuntament no dóna un tractament pressupostari a les fiances rebudes, en contra del que preveu la ICAL, amb la qual cosa, el Romanent de tresoreria es veu penalitzat, atès que els saldos dels comptes on queda enregistrat l'import pendent de devolució

(comptes inclosos en els subgrups 18 *Fiances i dipòsits rebuts a llarg termini* i 52 *Fiances i dipòsits rebuts a curt termini*) no es tenen en consideració a l'efecte del càlcul del Romanent de tresoreria.

Així, com s'ha esmentat en aquell punt, i sempre d'acord amb la informació facilitada pel mateix Ajuntament, a més de l'import ja deduït a efectes del càlcul del Romanent, de 12.360.413 €, el saldo a 31 de desembre de 2003 del compte 519 *Altres creditors no pressupostaris* incloïa una quantitat d'almenys 15.357.624 € que corresponia també a fiances i/o dipòsits rebuts pendents de retornar.

Respecte a aquesta qüestió, cal assenyalar, però, que en la ICN es preveu la possibilitat que els dipòsits i les fiances, tant entregades com rebudes, puguin tenir un tractament de caràcter no pressupostari. En aquest cas, els saldos pendents deutors i/o creditors, que provenguin d'operacions no pressupostàries, sí que s'hauran de tenir en compte per a determinar el Romanent de tresoreria.

e) Pagaments pendents d'aplicació definitiva

D'acord amb la ICAL, l'import de l'epígraf de *Pagaments pendents d'aplicació definitiva*, que minora el total de *Creditors pendents de pagament*, ha de correspondre a la part del saldo del compte 550 *Lliuraments en execució d'operacions*, de caràcter deutor, sempre i quan aquesta part del saldo correspongui a pagaments efectuats relatius a obligacions pendents de pagament al tancament de l'exercici i incloses en els altres epígrafs de l'Estat del romanent de tresoreria referits als creditors.

Malgrat això, l'Ajuntament ha inclòs en aquest epígraf (que ha denominat *Pagaments pendents de realitzar*) el saldo creditor que reflecteix el compte 589 *Formalització*, de 555.536 €, i, per tant, en tractar-se d'un saldo creditor, aquest import no minora el total de *Creditors pendents de pagament* de l'Estat del romanent de tresoreria, sinó que l'augmenta.

Cal assenyalar, però, que a l'efecte de la presentació de l'Estat del romanent de tresoreria, aquest import no ha d'augmentar l'epígraf de *Creditors pendents de pagament*, atès que, tal com s'ha explicat en el punt n) de l'apartat 2.2.1, aquest saldo recull els pagaments ja efectuats a creditors mitjançant xec o transferència i pendents de descomptar en els comptes corrents, i, per tant, la quantitat de 555.536 € hauria de disminuir l'epígraf de *Fons líquids en la tresoreria*.

2.2.5. Estat de tresoreria

D'acord amb la ICAL, la part de l'Estat de tresoreria, relativa al resum general de tresoreria, ha de presentar de manera resumida el total de cobraments i de pagaments efectuats, tant pressupostaris com extrapressupostaris, així com les existències inicials i finals en la tresoreria.

Les observacions que es fan respecte a l'Estat de tresoreria que es mostra en l'apartat 2.2 són les següents:

a) Epígrafs relatius als pagaments i als cobraments de recursos d'altres ens

L'Ajuntament no té correctament definits els moviments dels comptes que han de constar en l'Estat de tresoreria, com a pagaments i com a cobraments, en relació amb els comptes del subgrup 46 *Deutors i creditors per administració de recursos per compte d'altres ens públics*.

Així, pel que fa a la part dels pagaments, no s'ha deduït del total dels càrrecs comptabilitzats en el compte 463 *Ens públics per ingressos pendents de liquidar*, de 41.585.880 €, la part que correspon als càrrecs per les devolucions satisfetes, de 321.332 €, amb abonament al compte 465 *Ens públics per devolució d'ingressos pendents de pagament*, i que, per tant, no són pagaments als ens públics als quals s'administren recursos.

Respecte a la part dels cobraments, l'Ajuntament ha considerat indegudament els abonaments enregistrats en el compte 421 *Creditors per devolució de recursos d'altres ens*, de 321.332 €, i, per tant, en l'Estat de tresoreria a 31 de desembre de 2003 mostrat en l'apartat 2.2, aquest import s'ha classificat sota la denominació d'*Altres* (vegeu el punt següent d'aquest apartat).

Així mateix, encara que l'import sigui coincident, l'Ajuntament ha considerat com a cobraments de recursos d'altres ens, el total d'abonaments enregistrats en el compte 463 *Ens públics per ingressos pendents de liquidar*, de 34.447.422 €, en lloc del total d'abonaments comptabilitzats en el compte 460 *Deutors per drets reconeguts de recursos d'altres ens públics*, que és l'import que, d'acord amb la ICAL, recull la recaptació efectuada en l'exercici relativa als recursos esmentats. En tot cas, en la part dels cobraments de l'Estat, només s'ha d'incloure, si escau, la part dels abonaments del compte 463 que correspon als cobraments per reintegraments provinents dels ens públics als quals s'administren recursos.

Finalment, tant en la part dels pagaments com en la dels cobraments, s'inclouen indegudament els moviments de càrrec i d'abonament enregistrats en el compte 465 *Ens públics per devolució d'ingressos pendents de pagament*, ambdós per un import de 321.332 €, els quals s'han classificat sota la denominació d'*Altres* en l'Estat de tresoreria a 31 de desembre de 2003 mostrat en l'apartat 2.2 (vegeu el punt següent d'aquest apartat).

b) Altres comptes inclosos en l'Estat de tresoreria

Els pagaments i els cobraments inclosos sota la denominació d'*Altres* en l'Estat de tresoreria a 31 de desembre de 2003 que es mostra en l'apartat 2.2, de 2.219.273.384 € i de 2.219.591.578 €, respectivament, fan referència als moviments, no contemplats en la ICAL, següents:

Compte	Concepte	Import
	Pagaments:	
465	Ens públics per devolució d'ingressos pendents de pagament	(*) 321.332
589	Formalització	2.218.952.052
	Total pagaments	2.219.273.384
	Cobraments:	
421	Creditors per devolució de recursos d'altres ens	(*) 321.332
465	Ens públics per devolució d'ingressos pendents de pagament	(*) 321.332
589	Formalització	2.218.948.914
	Total cobraments	2.219.591.578

Imports en euros, arrodonits.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades dels comptes i estats anuals de l'exercici 2003 facilitats per l'entitat local.

(*) Moviments analitzats en el punt a) anterior.

L'Ajuntament ha inclòs en l'Estat de tresoreria els moviments enregistrats en el compte 589 *Formalització*, quan, d'acord amb la ICAL, aquest compte no hauria de ser considerat, ja que només ha de recollir pagaments i cobraments que es compensen, sense que es produeixi cap moviment real de fons, tal com ja s'ha explicat en el punt n) de l'apartat 2.2.1).

En l'Estat de tresoreria a 31 de desembre de 2003 que es mostra en l'apartat 2.2, els moviments enregistrats en aquest compte (de 2.218.952.052 €, com a pagaments, i de 2.218.948.914 €, com a cobraments) s'han classificat sota la denominació d'*Altres*.

3. CONCLUSIONS

Un cop examinat, d'acord amb els objectius previstos, el Compte general de l'exercici 2003 de l'Ajuntament de Barcelona, exclosos els comptes dels ens dependents, es considera que l'Ajuntament porta a terme una gestió comptable raonable, atesa la complexitat d'algunes de les operacions realitzades. Tot i això, cal continuar amb la tasca de millora iniciada l'any 2004 en relació amb la gestió comptable, la qual cosa podria comportar algun canvi en el resultat i en la presentació dels estats que formen el Compte general.

3.1. OBSERVACIONS

A continuació es fa un resum dels aspectes més significatius que s'han posat de manifest en la fiscalització realitzada, els quals caldria tenir presents i esmenar, si escau, en la mesura en què encara no s'hagi fet.

Contingut del Compte general de l'exercici 2003

1) Memòries que s'han d'adjuntar al Compte general

Encara que l'Ajuntament incorpora al Compte general de cada exercici un Informe anual que conté, entre altra informació, dades sobre els serveis que es presten, així com l'informe de gestió de les dades consolidades del grup, aquest Informe no es pot considerar documentació substitutòria de la Memòria justificativa del cost i rendiment dels serveis públics i de la Memòria demostrativa del grau de compliment dels objectius programats, Memòries que, d'acord amb la normativa vigent, han d'adjuntar-se al Compte general.

Balanç de situació i Compte de resultats

2) Pla de comptes

D'acord amb la normativa vigent, per a l'enregistrament de les operacions de naturalesa pressupostària, econòmica, financera o patrimonial derivades de la seva activitat, l'Ajuntament ha d'aplicar el que estableix la ICAL, tant pel que fa al Pla de comptes i a les normes i criteris comptables a emprar com pel que fa a l'estructura dels comptes i estats a retre (a partir de gener de 2006 la ICN).

La ICAL regula de manera gairebé exhaustiva el tractament comptable de les diverses operacions que es poden presentar, i només en aquells casos previstos expressament en la mateixa Instrucció, són d'aplicació supletòria les normes que, amb caràcter general, es dictin en l'àmbit del sector públic estatal.

Malgrat això, davant de determinades situacions no habituals, en alguns casos l'Ajuntament adopta el tractament comptable establert en el Pla general de comptabilitat aplicable a les empreses privades, o bé, altres fórmules que, a parer seu, compatibilitzen els diferents Plans de comptes i possibiliten la consolidació dels comptes de l'Ajuntament amb els de la resta dels ens dependents (que inclouen tant organismes autònoms com societats mercantils).

A causa d'aquest fet, algunes de les xifres que l'Ajuntament reflecteix en el Balanç de situació al tancament de l'exercici i en el Compte de resultats relatiu al mateix exercici, no són les que haurien d'haver estat si s'haguessin aplicat estrictament els preceptes establerts en la ICAL.

En l'exercici 2003, els casos més significatius en què l'Ajuntament ha emprat un tractament comptable diferent del fixat en la ICAL són els següents:

- Periodificació del traspàs —del compte d'*Inversions en infraestructures i béns destinats a l'ús general* (de l'actiu del Balanç), al compte de *Patrimoni lliurat a l'ús general* (que minora l'import de l'agrupació de Patrimoni i reserves, del passiu del Balanç)—, d'una part de les inversions executades per HOLSA i vinculades als Jocs Olímpics Barcelona 1992, en lloc d'haver traspassat la totalitat del valor d'aquestes inversions l'any en què es va signar l'acta de recepció, 1994, (vegeu punts a) i j) de l'apartat 2.2.1).
- En connexió amb el punt anterior, comptabilització l'any 1994 d'un passiu a llarg termini d'import equivalent al de l'actiu — el qual es traspassa de manera periodificada a Resultats extraordinaris—, per les aportacions que, d'acord amb el conveni signat l'any 1993 amb l'Administració de l'Estat, l'Ajuntament havia de lliurar a HOLSA durant els exercicis de 1995 a 2009, ambdós inclosos, en concepte d'amortització del principal dels crèdits contrets per aquesta societat per a finançar aquelles inversions, en lloc de reflectir aquesta informació mitjançant els comptes de control pressupostari corresponents (vegeu punts a) i j) de l'apartat 2.2.1).
- Inclusió en l'agrupació d'Immobilitzat financer de la quantitat que l'Ajuntament va considerar que era la seva participació en els seus organismes autònoms (vegeu els quatre primers paràgrafs del punt b) de l'apartat 2.2.1).

Per altra part, es va reconèixer pressupostàriament l'operació de subscripció d'accions de l'empresa municipal 22 Arroba BCN, SA, mitjançant una aportació no dinerària consistent en la constitució d'un dret real de superfície, a favor de l'empresa, sobre un terreny de titularitat municipal (Ca l'Aranyó), quan aquesta operació ha de tenir un tractament de naturalesa no pressupostària. En aquest cas, a més, la comptabilització de l'operació (en l'exercici 2003) va ser extemporània, atès que l'ampliació del capital social de l'empresa no va ser efectiva fins a l'exercici 2004 (vegeu cinquè paràgraf i següents del punt b) de l'apartat 2.2.1).

- Comptabilització de l'Immobilitzat pendent d'aplicació i de les Inversions en curs en comptes diferenciats dels de la resta de l'Immobilitzat, en lloc d'utilitzar els comptes establerts en la ICAL, els quals classifiquen l'Immobilitzat d'acord amb la naturalesa dels béns i també amb la seva qualificació com a béns patrimonials o de domini públic (vegeu primer subapartat del punt c) de l'apartat 2.2.1).

D'altra banda, les transferències de capital atorgades als ens dependents, a consorcis i a altres entitats públiques, destinades a finançar les inversions que aquestes entitats realitzen per compte del mateix l'Ajuntament, s'imputen

directament als comptes d'Immobilitzat, en lloc d'aplicar el tractament comptable establert en el PGCP referit a les inversions gestionades per a altres ens públics. L'Ajuntament, en aquest cas, és l'entitat comptable receptora de les inversions (vegeu segon i tercer subapartats de punt c) de l'apartat 2.2.1 i també punt b) de l'apartat 2.2.2).

Així mateix, l'Ajuntament comptabilitza una provisió per la part que lliurarà a l'Ajuntament de Sant Adrià de Besòs de les inversions executades en la zona de celebració del Fòrum Universal de les Cultures Barcelona 2004, en lloc d'aplicar el tractament comptable establert en el PGCP referit a les inversions gestionades per a altres ens públics (vegeu cinquè subapartat de punt c) de l'apartat 2.2.1).

- Comptabilització de la dotació a la provisió per a insolvències per l'import net que resulta entre l'estimació realitzada al tancament de l'exercici i la corresponent a l'exercici anterior i imputació de la part d'aquesta última quantitat relativa als tributs i multes anul·lats en l'exercici, en el compte de *Modificació de drets de pressupostos tancats*, en comptes de comptabilitzar l'estimació de l'exercici i l'anul·lació de la de l'exercici anterior, com a una despesa i com a un ingrés, respectivament, dels comptes referents als resultats corrents de l'exercici (vegeu punt e) de l'apartat 2.2.1).

Cal fer constar que en l'exercici 2004 l'Ajuntament ha esmenat el criteri de comptabilització pel que fa a la imputació de les provisions al resultat corrent de l'exercici.

- Comptabilització dels drets cobrats anticipadament (o facturats i pendents de cobrament) que fan referència a períodes de meritació pluriennal en uns comptes de periodificació d'ingressos (a llarg i a curt termini), quan el Pla comptable aplicable a l'Administració local no contempla aquesta possibilitat (vegeu punts f) i o) de l'apartat 2.2.1 i també punt d) de l'apartat 2.2.2).

Cal indicar que aquest fet es produeix només en la comptabilitat financera, atès que en la Liquidació del pressupost l'Ajuntament reconeix correctament els drets en l'exercici en què es facturen i per l'import total facturat.

- Traspàs a un compte d'Ajustaments per periodificació (no previst en el Pla local), d'una part de les subvencions de capital a favor de l'Ajuntament, la qual estava correctament comptabilitzada en el compte corresponent del passiu del Balanç (vegeu punts g) i o) de l'apartat 2.2.1).

Cal assenyalar que en l'exercici 2004 l'Ajuntament ha modificat el criteri de comptabilització de les subvencions de capital rebudes a fi d'adaptar-lo al que fixa la ICAL.

- Comptabilització dels imports rebuts en concepte de fiances i/o de dipòsits en un compte creditor genèric de caràcter no pressupostari en lloc d'utilitzar els comptes expressament establerts en el Pla local (a llarg i a curt termini), els moviments dels quals són d'origen pressupostari. Si bé, al tancament de l'exercici l'Ajuntament classifica en el passiu permanent del Balanç la part del saldo que fa referència als dipòsits pendents de retornar a llarg termini (per guals i per la utilització d'elements urbanístics) (vegeu punt i) de l'apartat 2.2.1).

Cal fer constar que en el tancament dels comptes de l'exercici 2004, l'Ajuntament ha creat el compte establert en la ICAL per reflectir les fiances rebudes a llarg termini. Així mateix, s'han donat les instruccions pertinents perquè, a partir de l'exercici 2005, aquestes fiances tinguin un tractament pressupostari.

- Traspàs de l'import a pagar a la Seguretat Social per la quota patronal (enregistrat inicialment de forma correcta en el compte corresponent de creditors pressupostaris), al compte de caràcter no pressupostari destinat a reflectir el saldo pendent per les quotes retingudes als treballadors (vegeu punt l) de l'apartat 2.2.1).
- Enregistrament transitori en el compte denominat *Formalització* (el qual està establert en el Pla local per recollir compensacions entre cobraments i pagaments) dels imports pagats als creditors mitjançant xec o transferència, en comptes d'abonar-los directament als comptes de tresoreria corresponents (vegeu segon subapartat del punt n) de l'apartat 2.2.1).
- Comptabilització de la compra d'uns immobles amb pagament ajornat a terminis d'acord amb el sistema establert en el PGCP, quan el Pla local no contempla expressament l'enregistrament d'aquestes operacions pel fet que la normativa vigent prohibeix a les entitats locals el pagament ajornat del preu dels contractes (vegeu punt o) de l'apartat 2.2.1).
- Imputació de les despeses per les dotacions a diverses provisions en uns comptes del Compte de resultats, els quals, o bé no estan previstos en el Pla local o bé estan establerts per a enregistrar altres tipus de despeses (vegeu punts c), f) i g) de l'apartat 2.2.2).
- Comptabilització de determinats ingressos i despeses en el compte 822 *Altres resultats extraordinaris*, els quals, tot i que es liquiden a efectes pressupostaris en l'exercici corrent, fan referència a exercicis anteriors, en lloc d'emprar els comptes corresponents establerts en la ICAL, d'acord amb la seva naturalesa, els saldos dels quals conformen l'import del Resultat corrent de l'exercici (vegeu segon subapartat del punt e) de l'apartat 2.2.2).

Cal assenyalar que en l'exercici 2004 aquest fet s'ha corregit en la majoria dels casos.

3) *Altres aspectes comptables*

Els altres fets observats en què el tractament comptable donat no ha estat l'adequat, independentment del Pla de comptes emprat com a referència, són els següents:

- En l'any 1998 l'Ajuntament va comptabilitzar una part de l'import cobrat per la venda d'accions de l'empresa Serveis Funeraris de Barcelona, SA en un compte d'Ingressos a distribuir en diversos exercicis, per considerar que aquesta part corresponia al cànon obtingut a la bestreta per l'explotació de la gestió dels serveis de cementiri i de cremació, durant un termini de cinquanta anys, així com pel dret d'ús durant el mateix període, de determinats actius propietat de l'Ajuntament.

En el contracte de compravenda d'accions es va especificar un preu de venda global, sense desglossar la part referent a la contraprestació per l'explotació dels serveis indicats ni pel dret d'ús dels actius i, per tant, hauria d'haver-se comptabilitzat igual que la resta del preu per la venda de les accions i no com a ingressos en concepte de producte de concessions i aprofitaments especials, a distribuir en diversos exercicis (vegeu punt f) de l'apartat 2.2.1).

- L'Ajuntament va comptabilitzar en el compte del passiu 120 *Provisions a llarg termini* (compte emprat per enregistrar els possibles compromisos futurs de caràcter genèric derivats de reclamacions i sentències de litigis en curs) una provisió destinada a cobrir la possible anul·lació d'unes quantitats pendents de cobrament per unes liquidacions d'IAE practicades a les caixes d'estalvi, les quals es trobaven recorregudes per aquestes entitats enfront dels tribunals (vegeu punt h) de l'apartat 2.2.1).

Respecte a la utilització dels comptes relatius a les provisions cal fer les consideracions següents:

- Hi ha dos tipus de provisions: les provisions correctores de valor, que reflecteixen minoracions valoratives temporals d'elements d'actiu (entre les quals s'inclou la Provisió per a insolvències), i les provisions per a riscos i despeses, que representen obligacions estimades originades en aplicació dels principis de prudència i de meritament.
- Per a la determinació del Romanent de tresoreria s'ha de deduir l'import de la Provisió per a insolvències i no el de la resta de les provisions comptabilitzades.

Conseqüentment, la utilització d'uns o altres comptes de provisions no afecta únicament la correcta presentació del Balanç de situació i del Compte de resultats sinó que incideix directament sobre la determinació del Romanent de tresoreria (fet que té una major transcendència si es tenen en compte les limitacions que la normativa estableix en relació amb aquesta magnitud).

Atès que l'abast d'aquest treball de fiscalització no inclou la quantificació de la Provisió per a insolvències, no ens pronunciem sobre si el seu saldo hauria d'incloure o no una quantitat per les liquidacions d'IAE esmentades. En tot cas, si l'Ajuntament hagués considerat que al tancament de l'exercici 2003 havia d'existir una provisió, total o parcial, per a aquells saldos pendents de cobrament, la quantitat corresponent hauria d'haver-se inclòs en el compte relatiu a la provisió per a insolvències i, per tant, hauria d'haver minorat l'import del Romanent de tresoreria.

- Tot i que amb data 27 de març de 2003 es va formalitzar la dissolució i liquidació de l'empresa municipal Procivesa i es va inscriure en el Registre Mercantil l'escriptura de cessió a l'Ajuntament dels seus actius i passius, d'acord amb el Balanç de liquidació a aquella data, a 31 de desembre de 2003 l'Ajuntament només tenia integrats en els seus comptes una part dels actius i dels passius de l'empresa esmentada (vegeu primer subapartat del punt e) de l'apartat 2.2.2).

Conseqüentment, el resultat reflectit en l'exercici 2003 per aquesta incorporació parcial (inclosos els subsegüents assentaments d'eliminació dels saldos existents en els comptes de l'Ajuntament) no és el que hauria correspost si, tal com estableix la normativa comptable, s'hagués efectuat la integració total.

Liquidació del pressupost i Estat del romanent de tresoreria

4) Modificacions de crèdit

En alguns casos l'Ajuntament va prendre acords de modificació de crèdits pressupostaris en l'exercici següent al del pressupost afectat i, per tant, fora del seu termini de vigència. Aquesta extemporaneïtat implica que les dites modificacions esdevinguin ineficaces i, en conseqüència, que les despeses imputades amb càrrec als crèdits pressupostaris habilitats per aquestes siguin nul·les (vegeu punt b) de l'apartat 2.2.3).

Així mateix, en l'informe d'Intervenció relatiu a la Liquidació del pressupost de l'exercici 2003, es posa de manifest el gran nombre de transferències de crèdit realitzades sobre els crèdits de partides afectades o modificades, sense que, en la majoria dels casos, estiguessin suficientment justificades, i es fa una refe-

rència explícita a les limitacions establertes en la normativa respecte a aquest particular.

5) Criteris de reconeixement pressupostari

A més d'aquelles observacions sobre els criteris comptables aplicats que, per tenir incidència sobre les xifres reflectides en el Balanç de situació i/o en el Compte de resultats, ja han estat exposades, els altres fets observats sobre els criteris pressupostaris emprats són els següents:

- Es va fer un tractament pressupostari de la totalitat del valor dels béns intercanviats en les permutes d'immobilitzat, en lloc de fer-ho només per les compensacions en metàl·lic produïdes per les diferències de valor existents entre les taxacions dels béns (vegeu punt c) de l'apartat 2.2.3).

Cal fer constar, però, que en l'exercici 2004 l'Ajuntament ha modificat el criteri a fi d'adaptar la comptabilització de les permutes al que estableix la ICAL.

- En alguns casos manca uniformitat respecte als criteris de reconeixement emprats per l'Ajuntament i pels seus ens dependents en relació amb les despeses i els ingressos per transferències o aportacions concedides i/o rebudes, la qual cosa produeix inconsistències, d'aplicació o temporals, entre el imports comptabilitzats en els respectius estats comptables (vegeu punt d) de l'apartat 2.2.3).

En aquest cas també s'ha observat una millora en l'exercici 2004, de manera que el nombre de partides en conciliació per falta d'uniformitat en els criteris de reconeixement s'ha reduït considerablement.

6) Presentació de la informació en l'Estat del romanent de tresoreria

Les observacions més significatives que afecten la correcta presentació dels diferents epígrafs de l'Estat del romanent de tresoreria a 31 de desembre de 2003 s'exposen a continuació:

- Inclusió dels saldos dels comptes de caràcter deutor 473 *Hisenda Pública, IVA suportat* i 474 *Hisenda Pública, deutora per IVA*, deduïts de l'import que consta en l'epígraf de *Creditors pendents de pagament d'operacions no pressupostàries*, en lloc de reflectir-los dins l'epígraf *Deutors pendents de cobrament d'operacions no pressupostàries* (vegeu punts a) i d) de l'apartat 2.2.4).
- Presentació de la part del saldo pendent de pagament a la Seguretat Social corresponent a la quota patronal dins l'epígraf de *Creditors pendents de*

pagament d'operacions no pressupostàries en lloc de reflectir-la dins l'epígraf de *Creditors pendents de pagament del pressupost corrent* (vegeu punt l) de l'apartat 2.2.1 i punt d) de l'apartat 2.2.4).

- Inclusió d'importos corresponents a fiances i dipòsits rebuts pendents de retornar dins l'epígraf *Creditors pendents de pagament d'operacions no pressupostàries*, pel fet d'haver aplicat un tractament comptable de caràcter no pressupostari. En aquest cas, a diferència dels anteriors, que tenen un efecte neutre, l'import del Romanent de tresoreria està penalitzat (vegeu punt i) de l'apartat 2.2.1 i punt d) de l'apartat 2.2.4).
- Presentació d'un saldo de signe creditor en l'epígraf *Pagaments pendents d'aplicació definitiva* i, per tant, de signe contrari al que ha de tenir d'acord amb la ICAL (l'Ajuntament ha denominat aquest epígraf *Pagaments pendents de realitzar*), en comptes de restar aquesta quantitat de l'import de l'epígraf *Fons líquids en la tresoreria*, atesa la naturalesa de les operacions a què fa referència (vegeu segon subapartat del punt n) de l'apartat 2.2.1 i punt e) de l'apartat 2.2.4).

7) Determinació de les desviacions de finançament

Malgrat que l'Ajuntament efectua el control de les despeses amb finançament afectat i també determina els imports de les desviacions de finançament corresponents per tal d'ajustar el Resultat pressupostari i de determinar el Romanent de tresoreria per a despeses generals, l'import d'aquestes desviacions no es calcula correctament, d'acord amb tota la informació i el nivell de desagregació que estableix la ICAL, tant pel que fa a les despeses com pel que fa als recursos que les financen, incloent-hi els procedents de l'endeutament (vegeu punt e) de l'apartat 2.2.3).

Cal indicar que la correcta quantificació de les desviacions de finançament és de particular importància atès el seu efecte directe sobre el Resultat pressupostari ajustat i, especialment, sobre el Romanent de tresoreria per a despeses generals, magnitud aquesta que, segons quin sigui el seu signe i d'acord amb la normativa vigent, condicionarà la disponibilitat de recursos per a la futura activitat de l'Ajuntament.

Estat de Tresoreria

8) Estructura i definició dels imports a considerar en l'Estat de tresoreria

L'Estat de tresoreria que presenta l'Ajuntament no té definits correctament els moviments que han de constar com a pagaments i com a cobraments en relació

amb els comptes del subgrup 46 *Deutors i creditors per administració de recursos per compte d'altres ens públics* (vegeu punt a) de l'apartat 2.2.5).

Així mateix, s'inclouen en aquest Estat, com a pagaments i com a cobraments, els moviments enregistrats en el compte 589 *Formalització*, els quals, d'acord amb el funcionament establert en la ICAL per al compte 589 i l'estructura de l'Estat de tresoreria, no haurien de tenir-se en consideració (vegeu punt b) de l'apartat 2.2.5).

3.2. RECOMANACIONS

En aquest apartat s'exposen aquelles propostes que es consideren més adients per tal de millorar el control intern i la gestió de l'entitat en relació amb les matèries que han estat objecte de fiscalització, i que convindria que l'Ajuntament apliqués, en la mesura que no hagin estat ja implantades.

1) Actualització del conveni signat amb l'Administració de l'Estat en relació amb HOLSA

Tal com s'ha indicat en el punt a) de l'apartat 2.2.1, la disminució significativa de l'endeutament de HOLSA fa preveure que l'import global i definitiu de les aportacions a realitzar per l'Ajuntament i per l'Administració de l'Estat destinades a finançar-lo serà inferior a la quantitat establerta en el conveni formalitzat l'any 1993 entre ambdues administracions.

Per a fer efectiva aquesta reducció, hi ha un acord tàcit de mantenir l'import de les aportacions anuals inicialment fixades en el conveni i de reduir en dos el nombre d'anualitats (l'última anualitat passaria de l'any 2009 al 2007). Caldria, doncs, que aquest acord es formalitzés per escrit.

2) Adaptació al Pla de comptes local

Tal com s'ha indicat en l'observació 2) de l'apartat anterior, l'Ajuntament utilitza tot un seguit de comptes i de criteris els quals, per diverses raons, no s'adeqüen al que estableix la ICAL.

Tot i que en el transcurs del treball realitzat s'han evidenciat canvis encaminats a adaptar el règim comptable emprat per l'Ajuntament a l'establert en el Pla local, cal continuar amb aquesta tasca i aprofitar el fet que a partir de l'1 de gener de 2006 entrarà en vigor la ICN, per a corregir tots aquells tractaments comptables que no s'ajusten a allò que fixa la normativa per a l'Administració local.

3) *Pressupostació inicial de les inversions*

L'Ajuntament pressuposta inicialment en el capítol 6 *Inversions reals* els imports que transferirà durant l'exercici als seus ens dependents i/o a les empreses participades majoritàriament, per tal que aquests ens executin inversions per compte del mateix l'Ajuntament, tal com s'ha indicat en el punt a) de l'apartat 2.2.3.

Amb la finalitat d'evitar el gran nombre de modificacions de crèdit que s'han d'efectuar en l'exercici per aquest fet (transferències de crèdit del capítol 6 al 7) i per tal de no donar una imatge distorsionada, seria convenient que el pressupost inicial de l'Ajuntament ja inclogués aquestes quantitats dins el capítol 7 de Transferències de capital.

4) *Contractació de serveis d'auditoria externa*

Des de l'any 1992 l'Ajuntament contracta els serveis d'auditors externs perquè emetin un Informe d'auditoria sobre els estats i comptes anuals de cada exercici, el qual s'incorpora a l'Informe anual de l'Ajuntament de Barcelona, que es publica cada any.

Els estats i comptes objecte d'auditoria externa, i sobre els quals s'emet l'opinió, són el Balanç de situació al tancament de l'exercici, el Compte de resultats, la Liquidació del pressupost i la Memòria corresponents al mateix exercici.

Pel que fa a l'estructura i, per tant, a la classificació dels saldos, tant el Balanç de situació com el Compte de resultats objecte d'auditoria no són coincidents amb els que s'incorporen al Compte general de l'Ajuntament, sobre el qual la Intervenció va emetre un informe.

La diferència està causada bàsicament pel fet que els estats i comptes objecte d'auditoria externa es formulen d'acord amb una estructura similar a l'establerta pel Pla general de comptabilitat aplicable a les empreses privades.

Atès que, d'acord amb la normativa vigent, l'Ajuntament està subjecte a un Pla de comptes específic per a l'Administració local, seria convenient que els estats i comptes objecte d'auditoria fossin els mateixos que els integrats en el Compte general (elaborats d'acord amb aquest Pla local) i que l'opinió d'auditoria es pronunciés segons els principis i normes de comptabilitat establerts en ell.

D'altra banda, malgrat que la ICAL classifica l'Estat del romanent de tresoreria com un dels estats annexos als estats i comptes que configuren el Compte general de l'entitat local, és inqüestionable la seva importància com un dels estats bàsics del retiment de comptes dels ens locals, atès que quantifica el

Romanent de tresoreria per a despeses generals, que és la magnitud a què fa referència l'article 174 de la LRHL i que, segons quin sigui el seu signe, condiciona l'actuació immediata de l'entitat en relació amb la seva política pressupostària i financera.³

En aquest sentit val a dir també que amb la ICN es corregeix la classificació jeràrquica d'aquest estat, el qual queda inclòs en la Memòria, dins la part relativa a la informació pressupostària.

Per tant, seria convenient que l'Ajuntament inclogués també l'Estat del romanent de tresoreria entre els estats objecte d'auditoria anual per part d'auditors independents.

Així mateix, atesos els condicionaments legals existents sobre les magnituds relatives a l'estalvi net i al volum total del capital viu de les operacions de crèdit vigents a curt i a llarg termini, en els termes establerts en els punts 1 i 2, respectivament, de l'article 54 de la LRHL, seria convenient que l'opinió d'auditoria independent es pronunciés sobre l'adequació de les esmentades magnituds a la norma.

4. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

A l'efecte previst per l'article 6.1 de la Llei 6/1984, de 5 de març, de la Sindicatura de Comptes, modificada per la Llei 15/1991, de 4 de juliol, per la Llei 7/2002, de 25 d'abril i per la Llei 7/2004, de 16 de juliol, el present informe de fiscalització fou tramès a l'Ajuntament de Barcelona.

A continuació es transcriu l'escrit enviat per l'Ajuntament de Barcelona amb registre de sortida de data 11 d'octubre de 2005, i amb registre d'entrada a la Sindicatura de Comptes núm. 2868, de data 11 d'octubre de 2005:

3. Per refermar l'argumentació en contraposició al que l'Ajuntament exposa en l'últim paràgraf de l'al·legació núm. 8, aquesta recomanació s'ha ampliat respecte a la versió inicial, afegint-hi els quatre últims paràgrafs i suprimint el paràgraf que constava següent: "D'altra banda, atès que l'Estat del romanent de tresoreria és un dels estats bàsics del retiment de comptes dels ens locals, seria convenient que l'Ajuntament l'inclogués també entre els estats objecte d'auditoria anual per part d'auditors independents."

"Ajuntament de Barcelona

Gerència Municipal

Sr. Alexandre Pedrós i Abelló
Síndic
SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA
C/ Jaume I, 2-4
08002 Barcelona

Barcelona, 7 d'octubre de 2005

Benvolgut senyor,

D'acord amb el seu escrit de data 3 d'octubre de 2005, em plau comunicar-li que amb data 4 d'octubre d'enguany ha tingut entrada al Registre General de l'Ajuntament el projecte d'informe 40/2004-E, *Ajuntament de Barcelona*.

Així mateix, i seguint les seves indicacions, adjuntem les al·legacions que seria oportú tenir en consideració abans d'emetre l'informe definitiu.

Ben cordialment,
LA GERENT MUNICIPAL

[Signatura, il·legible]

Pilar Solans i Huguet"

“SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA – INFORME F40/2004-E^[4]”

Ajuntament de Barcelona

AL·LEGACIONS A L'INFORME DE FISCALITZACIÓ DE LA SINDICATURA
DE COMPTES A

L'AJUNTAMENT DE BARCELONA. EXERCICI 2003

(Informe F 40 / 2004 – E)^[4]

Barcelona, 6 d'octubre de 2005

4. El número F40/2004-E correspon al *projecte* d'informe. (Nota de la Sindicatura)

AL·LEGACIONS A L'INFORME DE FISCALITZACIÓ DE LA SINDICATURA DE COMPTES ALS COMPTES ANUALS DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA, EXERCICI 2003.

1) ORGANITZACIÓ I CONTROL INTERN

L'informe de fiscalització de la Sindicatura de Comptes manifesta que, d'acord amb la Llei 57/2003, la intervenció ha de ser responsable de la funció de comptabilitat i de la de fiscalització, sense que aquestes dues responsabilitats estiguin separades. En aquest sentit, cal posar de manifest que el règim especial, regulat a la Carta Municipal de Barcelona, va ésser aprovat en primera instància pel Ple Municipal de 16 de juliol de 1997, per la Generalitat de Catalunya, parcialment, segons la Llei 22/98 de 30 de desembre i últimament pel Consejo de Ministros segons projecte de Llei 121/000050 (pendent d'aprovació al Congreso de los Diputados). Així, l'organització comptable de l'Ajuntament s'ajusta a allò que es regula a l'article 187 de la seva Carta Municipal.

2) IMMOBILITZAT

a) INVERSIONS EN INFRASTRUCTURES I BÉNS DESTINATS A ÚS GENERAL (HOLSA)

La Sindicatura de Comptes adverteix que el compromís de transferir fons a HOLSA no s'hauria d'haver comptabilitzat com un passiu a llarg termini sinó en comptes de control pressupostari del grup zero per l'import de les transferències a fer. En aquest sentit, cal posar de manifest que el model comptable seguit per l'Ajuntament de Barcelona compleix els principis de prudència valorativa, el de correlació d'ingressos i despeses i el de prevalència de fons sobre la forma, els quals condueixen a l'objectiu de la imatge fidel. Concretament, amb data 30 de desembre de 1994 l'Ajuntament va aprovar formalment les actes de valoració i lliurament patrimonial a l'Ajuntament, de les obres d'infraestructura i equipament olímpic executades per HOLSA. En aquell moment, HOLSA substitueix al seu balanç de situació un actiu material (obres executades) per un actiu realitzable (imports a cobrar de l'Estat i de l'Ajuntament), l'Ajuntament rep la titularitat de les obres executades per HOLSA (però no com a "adquisició lucrativa" ja que hi ha compromisos de pagament) i l'Ajuntament registra aquesta operació de la forma següent:

- * Incorporació al seu actiu immobilitzat dels béns rebuts, pels valors recepcionats equivalents al cost d'adquisició.
- * Reconeixement d'un passiu exigible a favor de HOLSA per l'import del principal que haurà d'assumir l'Ajuntament durant tot el període.
- * Abonament a Patrimoni de la part de valor dels béns rebuts que és finançada directament per l'Estat, atès que són inversions no patrimonials i, per tant, sense valor possible de realització ni sotmeses en un futur a procés d'amortització econòmica.

Per tant, el model comptable seguit per l'Ajuntament suposa, a 31 de desembre de 2003, tenir infravalorat el patrimoni en 164.179 milers d'euros.

b) INVERSIÓ DESCENTRALITZADA

La Sindicatura de Comptes posa de manifest que el procediment comptable utilitzat per l'Ajuntament no s'adapta a la ICAL i descriu un procediment comptable diferent que registra com a despesa de l'exercici corrent les transferències de capital atorgades als ens descentralitzats, i com a transferència de capital d'ingrés les inversions rebudes d'aquests. L'Ajuntament segueix el criteri, d'acord amb el decret d'Alcaldia de 3 d'abril de 1997 relatiu a l'aprovació del procediment aplicable a les inversions a dur a terme per les empreses i organismes autònoms per encàrrec de l'Ajuntament, que una inversió pròpia, ja sigui feta de forma directa o mitjançant un ens descentralitzat, ha d'enregistrar-se al balanç i no desvirtuar el compte de resultats.

El procediment comptable previst a la ICAL suposa una inflació del compte de resultats i implica tractar operacions de capital que han de ser enregistrades al balanç de situació (actiu) de l'Ajuntament com si fossin operacions corrents. No obstant aquesta diferència de procediment comptable, la situació patrimonial i financera de l'Ajuntament no es veu afectada.

c) PROVISIÓ PER INVERSIONS EN INFRASTRUCTURES DEL LLEVANT

La Sindicatura de Comptes indica que la provisió per depreciació d'aquestes inversions no s'hauria d'haver enregistrat durant els anys d'inversió (2002 i 2003) sinó que s'hauria d'haver enregistrat en el moment de fer la cessió dels actius a Sant Adrià del Besòs, és a dir, a l'exercici 2004.

Aquesta observació suposa no considerar el principi de prudència valorativa regulat al document núm. 1 de la IGAE de "Principios de Contabilidad Pública" on indica que "(...) los gastos, deben contabilizarse no sólo los efectivamente realizados, sino también, desde que se tenga conocimiento de ellos, aquéllos que supongan riesgos previsibles o pérdidas eventuales, con origen en el ejercicio o en otro anterior (...)", i implica tenir activada una despesa que en cap cas serà inventariada per l'Ajuntament i, per tant, diferir una pèrdua.

3) PROVISIÓ PER INSOLVÈNCIES

La Sindicatura de Comptes, en el seu informe, fa una observació d'acord amb una resolució de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat (IGAE), dient que la provisió per insolvències ha de comptabilitzar-se carregant-se al compte 694 l'import de tota l'estimació feta al tancament.

ment de l'exercici en curs i abonant-se al compte 794 l'anul·lació de la provisió de l'exercici anterior.

En aquest sentit, el procediment comptable de l'Ajuntament és dotar la provisió per insolvències en funció de l'increment de morosos que ha suposat la liquidació d'impostos i taxes de l'exercici corrent.

La diferència entre ambdós criteris no suposa cap variació del resultat de l'exercici, tal i com es posa de manifest al quadre següent:

	Segons la Sindicatura	Segons l'Ajuntament
Dotació a la provisió	(332.141.004) €	(77.291.651) €
Aplicació de provisió	254.849.353 €	-
Resultat	(77.291.651) €	(77.291.651) €

No obstant això, s'ha de posar de manifest que el criteri de comptabilització de la IGAE suposa una sobrevaloració dels ingressos i les despeses corrents sense que s'hagi produït cap fet amb transcendència econòmica que el recolzi.

4) PROVISIONS A LLARG TERMINI (IAE caixes)

L'informe de fiscalització manifesta que, tot i que la Instrucció de Comptabilitat per a l'Administració Local (ICAL) no preveu cap compte per a recollir les provisions per a responsabilitats, l'Ajuntament enregistra aquestes incerteses al compte 120 de "Provisions a llarg termini" del passiu del balanç.

No obstant, la Sindicatura també assenyala que la Regla 62 de la Instrucció del model Normal de Comptabilitat Local (ICN) aprovada mitjançant l'Ordre 4041 de 23 de novembre de 2004 (i que serà d'aplicació a partir de 1 de gener de 2006), preveu la utilització d'un compte per enregistrar l'import estimat per a fer front a responsabilitats procedents de litigis en curs i altres.

En aquest sentit, s'ha de remarcar que la pràctica comptable de l'Ajuntament es troba recolzada pel document núm. 1 sobre "Principios de Contabilidad Pública" de la IGAE on s'assenyala que, d'acord amb el principi de prudència valorativa, "(...) los gastos, deben contabilizarse no sólo los efectivamente realizados, sino también, desde que se tenga conocimiento de ellos, aquéllos que supongan riesgos previsibles o pérdidas eventuales, con origen en el ejercicio o en otro anterior (...)."

Així mateix, aquest principi assenyala que "de acuerdo con la normativa presupuestaria vigente, estos gastos contabilizados pero no efectivamente realizados, los riesgos y pérdidas, no tendrán incidencia presupuestaria, sólo repercutirán en el cálculo del resultado económico - patrimonial".

En aplicació d'aquesta norma comptable, l'Ajuntament ha provisionat les liquidacions d'IAE dels exercicis 1992, 1993 i 1994 practicades a l'any 1996 a les Caixes d'Estalvi i recorregudes per aquestes davant dels Tribunals, enregistrent-les en aquest compte per tractar-se d'un litigi i no d'una insolvència i, per tant, tenint impacte únicament al compte de resultats i no al romanent de tresoreria.

5) FORMALITZACIÓ

El saldo del compte 589 Formalització presentat a l'Ajuntament sota la denominació de *Pagaments pendents de realitzar* correspon als pagaments mitjançant xec o transferència mentre no són descomptats en el compte corrent obert en l'entitat financera. L'Ajuntament els abona en els comptes de tresoreria municipal en el moment en que els imports corresponents són carregats en el compte corrent, ja que fins aleshores és el titular dels diners i aquests rendeixen interessos a favor de l'Ajuntament.

6) INGRESSOS A DISTRIBUIR

La Sindicatura de Comptes assenyala que l'Ajuntament comptabilitza els drets cobrats anticipadament que fan referència a períodes de meritació plurianual en uns comptes de periodificació d'ingressos, quan el Pla comptable aplicable a l'Administració local no contempla aquesta possibilitat. En aquest sentit, cal posar de manifest que l'Ajuntament utilitza aquest criteri comptable en aplicació del principi de meritament (document núm. 1 de la IGAE de "Principios de Contabilidad Pública").

7) MODIFICACIONS DE CRÈDIT

L'informe de la Sindicatura manifesta que l'Ajuntament, en alguns casos, va prendre acords de modificació de crèdit pressupostari en l'exercici següent al del pressupost afectat i, per tant, fora del termini de vigència. Els expedients de modificació de crèdit als que fa referència la Sindicatura de Comptes són dos i ascendeixen a un import total de 1.177.354 €. Aquests van ser aprovats pel Consell Plenari de data 22 de desembre de 2003, publicat l'acord en el BOP de 31 de desembre de 2003, presentades al·legacions en data 21 de gener de 2004 i desestimades aquestes el dia 6 d'abril de 2004. En data 14 de gener, l'Ajuntament va formular la liquidació del pressupost i, per tant, el dia de presentació de les al·legacions, la comptabilitat del 2003 estava tancada.

8) ROMANENT DE TRESORERIA I DESVIACIONS DE FINANÇAMENT

- ✓ La Sindicatura indica que no es determinen correctament, d'acord amb el que estableix la ICAL, les desviacions de finançament que cal considerar per obtenir el Resultat pressupostari ajustat i el Romanent de Tresoreria afectat a despeses.
Tal i com es posa de manifest a l'Informe de l'Interventor sobre la liquidació del pressupost 2003, el càlcul de les desviacions positives i negatives de finançament que s'inclouen en el càlcul del resultat pressupostari i del romanent de tresoreria es realitza correctament però el control es porta de forma manual. Per tant, l'Ajuntament identifica les despeses que tenen recursos afectats i els ingressos que les financen.

En relació al fet que l'Ajuntament no fa un seguiment de les despeses finançades amb els recursos procedents de les operacions d'endeutament, cal posar de manifest que aquests recursos no s'utilitzen per a finançar operacions d'inversió ja que l'estalvi corrent que genera l'Ajuntament és suficient per a finançar les inversions de l'exercici així com per disminuir l'endeutament, tal i com queda palès al quadre següent:

(dades segons el pressupost inicial de 2003 i en miler d'euros)

Estalvi corrent	439.138
Operacions de capital	(-) 361.964
Operacions financeres	(-) 77.174

Per tant, els únics ingressos finalistes són les transferències de capital rebudes per finançar inversions que són tractades per l'Ajuntament com a projectes de despesa amb finançament afectat i són controlades individualment tal com regula la normativa comptable i pressupostària (ICAL i Text Refós 2/2004).

- ✓ La Sindicatura posa de manifest que, tot i que l'Estat del romanent de tresoreria és un dels estats bàsics de la rendició de comptes dels ens locals, l'Ajuntament no l'inclou entre aquells que són objecte d'auditoria anual per part d'auditors independents.

En aquest sentit, d'acord amb el plec de condicions econòmic – administratives que regeixen la contractació de l'auditoria, són subjectes d'aquesta auditoria els comptes anuals, és a dir, Balanç de situació; Compte de Resultats; Memòria i Estats de Liquidació del Pressupost. Així mateix, la regla 416 de la ICAL defineix quins són els estats i comptes anuals, no incloent-hi entre ells el Romanent de Tresoreria. La regla 425 de la ICAL defineix l'estat del Romanent de Tresoreria com un annex als estats anuals."

5. COMENTARIS A LES AL·LEGACIONS

Un cop analitzades les al·legacions fetes per l'Ajuntament al contingut d'aquest informe, la Sindicatura de Comptes considera que cap d'elles no justificaria una modificació del text de l'informe original.

Tanmateix, atès que en alguns casos s'ha considerat pertinent afegir aspectes clarificadors o que refermen el que s'havia exposat inicialment, s'han introduït en el text algunes modificacions i s'ha reflectit la versió inicial en notes a peu de plana.

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Av. Litoral, 12-14
08005 Barcelona
Tel. (+34) 93 270 11 61
Fax (+34) 93 270 15 70
sindicatura@sindicatura.org
www.sindicatura.org

Elaboració del document PDF: febrer de 2006

Dipòsit legal: B-13093-2006